

AKTY PRZYJĘTE PRZEZ ORGANY UTWORZONE NA MOCY UMÓW MIĘDZYKRAJOWYCH

DECYZJA nr 1/2021 SPECJALNEGO KOMITETU USTANOWIONEGO NA MOCY ART. 8 UST. 1 LIT. P) UMOWY O HANDLU I WSPÓŁPRACY MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ I EUROPEJSKĄ WSPÓLNOTĄ ENERGII ATOMOWEJ, Z JEDNEJ STRONY, A ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWEM WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ, Z DRUGIEJ STRONY,

z dnia 29 października 2021 r.

w sprawie zmian w załącznikach do Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego [2021/2114]

SPECJALNY KOMITET,

uwzględniając Umowę o handlu i współpracy między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej, z jednej strony, a Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, z drugiej strony⁽¹⁾ (zwaną dalej „umową o handlu i współpracy”), w szczególności art. SSC.68 Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do tej umowy,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. SSC.68 Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego do umowy o handlu i współpracy Specjalny Komitet ds. Koordynacji Zabezpieczenia Społecznego może wprowadzać zmiany w załącznikach i dodatkach do tego protokołu.
- (2) Do załączników SSC-1, SSC-3, SSC-4, SSC-5 i SSC-6 do Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy wprowadzić zmiany w zakresie, w jakim odzwierciedlają one ustawodawstwo krajowe państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa, w szczególności w celu uwzględnienia niedawnych zmian w ustawodawstwie krajowym. Tytuł załącznika SSC-1 należy zmienić, aby nie odnosił się wyłącznie do świadczeń „pieniężnych”. Dodatek SSCI-1 załącznika SSC-7 należy zmienić, aby odzwierciedlić decyzję jednej ze Stron w odniesieniu do jednego z ustaleń w nim zawartych.
- (3) Art. SSC.11 ust. 6 Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zawiera wymóg, aby Strony najszybciej, jak to możliwe po upływie miesiąca po dniu wejścia w życie umowy o handlu i współpracy, opublikowały zaktualizowany załącznik SSC-8,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Wpisy dotyczące państw członkowskich i Zjednoczonego Królestwa w załącznikach SSC-1, SSC-3, SSC-4, SSC-5 i SSC-6, a także wpisy w dodatku SSCI-1 do załącznika SSC-7 do Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zaktualizowano w sposób przewidziany w załączniku I do niniejszej decyzji.

Załącznik SSC-8 do Protokołu w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego zaktualizowano w sposób przewidziany w załączniku II do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem jej opublikowania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 149 z 30.4.2021, s.10.

Sporządzono w Brukseli i Londynie dnia 29 października 2021 r.

*W imieniu Specjalnego Komitetu ds. Koordynacji
Zabezpieczenia Społecznego
Współprzewodniczący
Jordi CURELL GOTOR
Ronan O'CONNOR*

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK SSC-1

NIEKTÓRE ŚWIADCZENIA, DO KTÓRYCH NINIEJSZY PROTOKÓŁ NIE MA ZASTOSOWANIA

CZĘŚĆ 1

SPECJALNE NIESKŁADKOWE ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE

(art. SSC.3 ust. 4 lit. a) niniejszego Protokołu)

- (i) ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO
- a) Państwowy kredyt emerytalno-rentowy (ustawa z 2002 r. o państwowym kredycie emerytalno-rentowym i ustawa z 2002 r. o państwowym kredycie emerytalno-rentowym (Irlandia Północna)).
  - b) Zasiłki dla osób poszukujących pracy uzależnione od wysokości dochodu (ustawa z 1995 r. o osobach poszukujących pracy i rozporządzenie z 1995 r. o osobach poszukujących pracy (Irlandia Północna)).
  - c) Zasiłek dla osób niepełnosprawnych – część dotycząca przemieszczania się (ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia oraz ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia (Irlandia Północna)).
  - d) Indywidualne świadczenie dla osób niepełnosprawnych – część dotycząca przemieszczania się (ustawa z 2012 r. o reformie systemu opieki społecznej (część 4) oraz rozporządzenie z 2015 r. o reformie systemu opieki społecznej (Irlandia Północna) (część 5)).
  - e) Uzależniony od wysokości dochodu zasiłek dochodowy dla osób niepracujących (ustawa o reformie systemu opieki społecznej z 2007 r. i ustawa o reformie systemu opieki społecznej dla Irlandii Północnej z 2007 r.).
  - f) Przepisy dotyczące dopłaty do żywności na lepszy start (Welfare Foods (Best Start Foods) (Szkocja) z 2019 r. (SSI 2019/193)).
  - g) Przepisy dotyczące zasiłków na lepszy start (zasiłku dla kobiet w ciąży i dzieci, zasiłku na wczesną naukę, stypendium edukacyjnego) (The Early Years Assistance (Best Start Grants) (Szkocja) z 2018 r. (SSI 2018/370)).
  - h) Przepisy dotyczące świadczeń pogrzebowych (Funeral Expense Assistance (Szkocja) z 2019 r. (SSI 2019/292)).
  - i) Szkockie przepisy dotyczące świadczenia na dzieci (Scottish Child Payment Regulations 2020 (SSI 2020/351)).
- (ii) PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

AUSTRIA

Dodatek wyrównawczy (ustawa federalna z dnia 9 września 1955 r. o powszechnym ubezpieczeniu społecznym – ASVG, ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym dla przedsiębiorców prowadzących działalność handlową – GSVG oraz ustawa federalna z dnia 11 października 1978 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników – BSVG).

BELGIA

- a) Zasiłek zastępujący dochód (ustawa z dnia 27 lutego 1987 r.) (Inkomensvervangende tegemoetkoming/Allocation de remplacement de revenus).
- b) Dochód gwarantowany dla osób starszych (ustawa z dnia 22 marca 2001 r.) (Inkomensgarantie voor ouderen/Revenu garanti aux personnes âgées).

BUŁGARIA

Emerytura lub renta socjalna dla osób starszych (art. 89 kodeksu zabezpieczenia społecznego).

CYPR

- a) Emerytura lub renta socjalna (ustawa o emeryturach i rentach socjalnych z 1995 r. (ustawa 25(I)/95) z późniejszymi zmianami).
- b) Zasiłek dla osób niepełnosprawnych z poważnym uszkodzeniem narządu ruchu (decyzja Rady Ministrów nr 38210 z dnia 16 października 1992 r., nr 41370 z dnia 1 sierpnia 1994 r., nr 46183 z dnia 11 czerwca 1997 r. i nr 53675 z dnia 16 maja 2001 r.).
- c) Specjalny zasiłek dla osób niewidomych (ustawa o zasiłkach specjalnych z 1996 r. (ustawa 77(I)/96) z późniejszymi zmianami).

DANIA

Zasiłek na koszty zakwaterowania dla emerytów i rencistów (ustawa o indywidualnej pomocy dotyczącej zakwaterowania, tekst jednolity w ustawie nr 204 z dnia 29 marca 1995 r.).

ESTONIA

Państwowy zasiłek dla bezrobotnych (ustawa z dnia 29 września 2005 r. o usługach służących zwiększaniu zatrudnienia i o wsparciu rynku pracy).

FINLANDIA

- a) Zasiłek mieszkaniowy dla emerytów i rencistów (ustawa w sprawie zasiłku mieszkaniowego dla emerytów i rencistów, 571/2007).
- b) Świadczenie wspierające wejście na rynek pracy (ustawa o zasiłkach dla bezrobotnych 1290/2002).

FRANCJA

- a) Dodatkowe zasiłki wypłacane:
  - (i) ze specjalnego funduszu inwalidzkiego; oraz
  - (ii) z funduszu solidarności z osobami starszymi w odniesieniu do praw nabytych (ustawa z dnia 30 czerwca 1956 r., skodyfikowana w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego).
- b) Zasiłek dla niepełnosprawnych osób dorosłych (ustawa z dnia 30 czerwca 1975 r., skodyfikowana w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego).
- c) Zasiłek specjalny (ustawa z dnia 10 lipca 1952 r., skodyfikowana w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego) w odniesieniu do praw nabytych.
- d) Zasiłek przyznawany w ramach solidarności z osobami starszymi (rozporządzenie z dnia 24 czerwca 2004 r., skodyfikowane w księdze VIII kodeksu zabezpieczenia społecznego) od dnia 1 stycznia 2006 r.

NIEMCY

- a) Dochód zapewniający podstawowe utrzymanie dla osób starszych i osób o ograniczonych możliwościach zarobkowania, przyznawany na podstawie rozdziału 4 księgi XII kodeksu socjalnego (Leistungen der Grundsicherung im Alter und bei Erwerbsminderung nach dem Vierten Kapitel des Zwölften Buches Sozialgesetzbuch).
- b) Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania w ramach podstawowego zabezpieczenia dla osób poszukujących pracy zgodnie z księgą II kodeksu socjalnego) (Leistungen zur Sicherung des Lebensunterhalts in der Grundsicherung für Arbeitssuchende nach dem Zweiten Buch Sozialgesetzbuch).

GRECJA

Specjalne świadczenia dla osób starszych (ustawa nr 1296/82).

WĘGRY

- a) Roczne świadczenie z tytułu inwalidztwa (dekret Rady Ministrów nr 83/1987 (XII 27) o rocznym świadczeniu z tytułu inwalidztwa).
- b) Zasiłek dla osób starszych (ustawa III z 1993 r. o administracji socjalnej i świadczeniach socjalnych).

IRLANDIA

- a) Zasiłek dla osób poszukujących pracy (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 2).
- b) Emerytura lub renta państwowa (nieskładkowa) (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 4).
- c) Renta wdowia (nieskładkowa), renta na rzecz wdowców (nieskładkowa) lub renta na rzecz zarejestrowanego partnera pozostającego przy życiu (nieskładkowa) (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 6).
- d) Zasiłek z tytułu niepełnosprawności (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 10).
- e) Zasiłek z tytułu mobilności (ustawa o opiece zdrowotnej z 1970 r. (z późniejszymi zmianami), dział 61).
- f) Renta dla osób niewidomych (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 5).

WŁOCHY

- a) Renty socjalne dla osób bez środków do życia (ustawa nr 153 z dnia 30 kwietnia 1969 r.).
- b) Renty i zasiłki dla niepełnosprawnych lub inwalidów cywilnych (ustawa nr 118 z dnia 30 marca 1971 r., nr 18 z dnia 11 lutego 1980 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- c) Renty i zasiłki dla głuchoniemych (ustawa nr 381 z dnia 26 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- d) Renty i zasiłki dla niewidomych osób cywilnych (ustawa nr 382 z dnia 27 maja 1970 r. i nr 508 z dnia 23 listopada 1988 r.).
- e) Świadczenia uzupełniające minimalne emerytury i renty (ustawa nr 218 z dnia 4 kwietnia 1952 r., nr 638 z dnia 11 listopada 1983 r. i nr 407 z dnia 29 grudnia 1990 r.).
- f) Świadczenia uzupełniające zasiłki dla niepełnosprawnych (ustawa nr 222 z dnia 12 czerwca 1984 r.).
- g) Zasiłek socjalny (ustawa nr 335 z dnia 8 sierpnia 1995 r.).
- h) Dodatek socjalny (art. 1 ust. 1 i 12 ustawy nr 544 z dnia 29 grudnia 1988 r. z późniejszymi zmianami).

ŁOTWA

- a) Państwowe świadczenie z zabezpieczenia społecznego (ustawa o państwowych świadczeniach socjalnych z dnia 1 stycznia 2003 r.).
- b) Zasiłek na pokrycie kosztów transportu dla osób niepełnosprawnych o ograniczonej sprawności ruchowej (ustawa o państwowych świadczeniach socjalnych z dnia 1 stycznia 2003 r.).

LITWA

- a) Renty socjalne z tytułu inwalidztwa i emerytury (ustawa z 1994 r. o emeryturach i rentach socjalnych nr 1–675, art. 5 i 6 z późniejszymi zmianami).
- b) Zasiłek wyrównawczy (ustawa z 1994 r. o emeryturach i rentach socjalnych nr I-675, art. 12 z późniejszymi zmianami).
- c) Pokrycie kosztów transportu dla osób niepełnosprawnych o ograniczonej sprawności ruchowej (ustawa z 2000 r. o pokrywaniu kosztów transportu, art. 7 i 7¹ z późniejszymi zmianami).

LUKSEMBURG

Dochód dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności (art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 12 września 2003 r.), z wyjątkiem osób uznanych za pracowników niepełnosprawnych i zatrudnionych na zwykłym rynku pracy lub w zakładach pracy chronionej.

MALTA

- a) Zasiłek uzupełniający (sekcja 73 ustawy z 1987 r. o zabezpieczeniu społecznym (rozdz. 318)).
- b) Świadczenie z tytułu starości (ustawa z 1987 r. o zabezpieczeniu społecznym (rozdz. 318)).

NIDERLANDY

- a) Ustawa o wspieraniu pracy i zatrudnienia młodych osób niepełnosprawnych z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Wet Wajong).
- b) Ustawa z dnia 6 listopada 1986 r. o świadczeniach uzupełniających (TW).

POLSKA

- a) Renta socjalna (ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej).
- b) Rodzicielskie świadczenie uzupełniające Mama 4+ (ustawa z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym).
- c) Świadczenie uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji (ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o świadczeniu uzupełniającym dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji).

PORTUGALIA

- a) Nieskładkowe państwowe świadczenia z tytułu starości (dekret z mocą ustawy nr 464/80 z dnia 13 października 1980 r., z późniejszymi zmianami).
- b) Nieskładkowa renta wdowia (dekret wykonawczy nr 52/81 z dnia 11 listopada 1981 r.).
- c) Dodatek przyznawany w ramach solidarności z osobami starszymi (dekret z mocą ustawy nr 232/2005 z dnia 29 grudnia 2005 r., z późniejszymi zmianami).

SŁOWACJA

- a) Wyrównanie przyznane przed dniem 1 stycznia 2004 r. w przypadku emerytur lub rent stanowiących jedyne źródło dochodu.
- b) Emerytura lub renta socjalna przyznana przed dniem 1 stycznia 2004 r.

HISZPANIA

- a) Gwarancja dochodu minimalnego (ustawa nr 13/82 z dnia 7 kwietnia 1982 r.).
- b) Świadczenia pieniężne w ramach pomocy osobom starszym i inwalidom niezdolnym do pracy (dekret królewski nr 2620/81 z dnia 24 lipca 1981 r.):
  - (i) nieskładkowe świadczenia z tytułu inwalidztwa oraz emerytury określone w tytule VI rozdział II tekstu jednolitego ustawy ogólnej w sprawie zabezpieczenia społecznego, zatwierdzonej królewskim dekretem ustawodawczym nr 8/2015 z dnia 30 października 2015 r.; oraz
  - (ii) świadczenia, które uzupełniają wyżej wymienione renty i emerytury, zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w Comunidades Autónomas, jeżeli takie uzupełniające świadczenia gwarantują minimalny dochód zapewniający utrzymanie z uwzględnieniem sytuacji społeczno-gospodarczej w danych Comunidades Autónomas.
- c) Zasiłki służące wspieraniu mobilności i pokryciu kosztów transportu (ustawa nr 13/1982 z dnia 7 kwietnia 1982 r.).

SZWECJA

- a) Dodatek mieszkaniowy (rozdziały 100–103 Kodeksu ubezpieczeń społecznych [2010:110]).
- b) Pomoc finansowa dla osób starszych (rozdział 74 Kodeksu ubezpieczeń społecznych [2010:110]).

CZĘŚĆ 2

ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU DŁUGOTRWALEJ OPIEKI

(art. SSC.3 ust. 4 lit. d) niniejszego Protokołu)

(i) ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

- a) Zasiłek pielęgnacyjny (ustawa o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tytułu zabezpieczenia społecznego z 1992 r., przepisy z 1991 r. dotyczące zabezpieczenia społecznego (zasiłek pielęgnacyjny), ustawa o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach (Irlandia Północna) z 1992 r. oraz przepisy z 1992 r. dotyczące zabezpieczenia społecznego (zasiłek pielęgnacyjny) (Irlandia Północna).
- b) Zasiłek opiekuńczy (ustawa o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia z 1992 r., przepisy z 1976 r. o zabezpieczeniu społecznym (zasiłek pielęgnacyjny za opiekę nad osobą niepełnosprawną), ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia (Irlandia Północna) oraz przepisy z 1976 r. o zabezpieczeniu społecznym (zasiłek pielęgnacyjny za opiekę nad osobą niepełnosprawną) (Irlandia Północna).
- c) Zasiłek opiekuńczy dla osób niepełnosprawnych wymagających opieki (ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tytułu zabezpieczenia społecznego), przepisy z 1991 r. w sprawie zabezpieczenia społecznego (zasiłek opiekuńczy), ustawa z 1992 r. o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tytułu zabezpieczenia społecznego (Irlandia Północna) i przepisy z 1992 r. w sprawie zabezpieczenia społecznego (zasiłek opiekuńczy dla osób niepełnosprawnych) (Irlandia Północna)).

- d) Indywidualne świadczenie dla osób niepełnosprawnych, część dotycząca kosztów utrzymania (ustawa o reformie systemu opieki społecznej z 2012 r. (część 4)), przepisy z 2013 r. dotyczące zabezpieczenia społecznego (świadczenie z tytułu niepełnosprawności), przepisy z 2013 r. dotyczące świadczenia z tytułu niepełnosprawności (przepisy przejściowe), przepisy z 2019 r. dotyczące świadczenia z tytułu niepełnosprawności (przepisy przejściowe) (ze zmianami), przepisy z 2015 r. dotyczące reformy systemu opieki społecznej (Irlandia Północna) (część 5), przepisy z 2016 r. dotyczące świadczenia z tytułu niepełnosprawności (Irlandia Północna), przepisy z 2016 r. dotyczące świadczenia z tytułu niepełnosprawności (przepisy przejściowe) (Irlandia Północna) oraz przepisy z 2019 r. dotyczące świadczenia z tytułu niepełnosprawności (przepisy przejściowe) (ze zmianami) (Irlandia Północna).
- e) Dodatek dla opiekunów (ustawa z 2018 r. o zabezpieczeniu społecznym (Szkocja)).
- f) Przepisy z 2020 r. dotyczące zasiłku dla młodych opiekunów (pomoc opiekuna (zasiłki dla młodych opiekunów) (Szkocja) (z późniejszymi zmianami)).
- g) Przepisy z 2020 r. dotyczące pomocy dla dzieci w kwestii ogrzewania w okresie zimowym (The Winter Heating Assistance for Children and Young People (Szkocja) (SSI 2020/352)).

(ii) PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

AUSTRIA

Ustawa federalna o zasiłkach na opiekę długoterminową (Bundespflegegeldgesetz, BPGG), wersja oryginalna BGBl. nr 110/1993, z późniejszymi zmianami: Pflegegeld (§1), Pflegekarenzgeld (§21c).

BELGIA

- a) Art. 93 ust. 8 i rozdział Vbis ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu zdrowotnym i zasiłku chorobowym (Loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités/Wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen), skoordynowanej w dniu 14 lipca 1994 r.
- b) Ustawa z dnia 27 lutego 1987 r. o świadczeniach dla osób niepełnosprawnych (Loi relative aux allocations aux personnes handicapées/Wet betreffende de tegemoetkomingen aan gehandicapten).
- c) Flamandzka ochrona socjalna (Vlaamse sociale bescherming): dekret parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming) oraz zarządzenia rządu flamandzkiego z dnia 30 listopada 2018 r.
  - Tytuł II Świadczenia pieniężne, dekret parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet houdende Vlaamse sociale bescherming):
    - art. 4, 1 i 77–83 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Budżet na opiekę nad osobami w wysokim stopniu niesamodzielnymi,
    - art. 4, 2 i 84–90 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Budżet na opiekę nad osobami starszymi wymagającymi opieki,
    - art. 4, 3 i 91–94 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) Budżet na wsparcie podstawowe
- d) Dekret z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie ofert dla osób starszych lub pozostających na utrzymaniu oraz w sprawie opieki paliatywnej (Dekret über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege).
- e) Dekret z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie psychiatrycznych domów opieki (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime).
- f) Rozporządzenie rządu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie pomocy na rzecz mobilności (Erlass über die Mobilitätshilfen).
- g) Dekret z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia niemieckiego urzędu ds. samodzielnego decydowania o życiu (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben).
- h) Dekret królewski z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dodatku na opiekę nad osobami starszymi (Königliches Dekret vom 5. März 1990 über die Beihilfe für ältere Menschen).

- i) Rozporządzenie z dnia 21 grudnia 2018 r. dotyczące brukselskich zakładów ubezpieczeń zdrowotnych w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy osobom (Ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselsse verzekering-sinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen/Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes).
- j) Art. 215 bis królewskiego dekretu wykonawczego z dnia 3 lipca 1996 r. do ustawy o obowiązkowym ubezpieczeniu zdrowotnym i zasiłku chorobowym, uzgodnionego w dniu 14 lipca 1994 r. (Artikel 215 bis Koninklijk Besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994/ Article 215 bis Arrêté royal du 3 juillet 1996 portant application de la loi sur l'assurance obligatoire des soins de santé et des prestations, coordonné le 14 juillet 1994).
- k) Art. 12 dekretu królewskiego z dnia 20 lipca 1971 r. w sprawie wprowadzenia świadczenia z zabezpieczenia społecznego oraz ubezpieczenia macierzyńskiego na rzecz osób samozatrudnionych i pomagających im współmałżonków (Artikel 12 Koninklijk Besluit van 20 juli 1971 betreffende de uitvoering houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten/ Article 12 Arrêté royal du 20 juillet 1971 relatif à la mise en place de l'assurance de prévoyance et de l'assurance maternité au profit des indépendants et des conjoints aidants).
- l) Art. 43/32-43/46 walońskiego kodeksu działania socjalnego i zdrowia: Dodatek na opiekę nad osobami starszymi.
- m) Art. 799 walońskiego kodeksu regulacyjnego dotyczącego działań socjalnych i zdrowia: budżet na pomoc osobistą.
- n) Dekret z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie administracji i wypłacania świadczeń rodzinnych.
- o) Ustawa z dnia 19 grudnia 1939 r. w sprawie dodatków rodzinnych (LGAF): Dodatek rodzinny.
- p) Rozporządzenie z dnia 10 grudnia 2020 r. w sprawie dodatku na pomoc osobom starszym (Ordonnantie van 10 december betreffende de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden/Ordonnance du 10 décembre 2020 relative à l'allocation pour l'aide aux personnes âgées).
- q) Dekret parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej (Decreet van 18 mei 2018 houdende Vlaamse sociale bescherming) oraz zarządzenia rządu flamandzkiego z dnia 30 listopada 2018 r.:
  - art. 4, 4 i 140–153 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej: finansowanie domów pomocy społecznej,
  - art. 4, 5 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie organizacji flamandzkiej ochrony socjalnej oraz art. 54–72 dekretu z dnia 6 lipca 2018 r. w sprawie przejęcia sektorów psychiatrycznych domów opieki, inicjatyw w zakresie mieszkań z opieką, umów o rehabilitację, szpitali rehabilitacyjnych oraz wielodyscyplinarnych zespołów poradnictwa w zakresie opieki paliatywnej w odniesieniu do finansowania psychiatrycznych domów opieki oraz inicjatyw w zakresie mieszkań z opieką (Decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingstehuizen, initiatieven van beschut wonen, revalidatieovereenkomsten, revalidatieziekenhuizen en multidisciplinaire begeleidingsequipes voor palliatieve verzorging voor wat betreft de financiering van de psychiatrische verzorgingstehuizen en de initiatieven van beschut wonen),
  - art. 4, 9 i 105–135 dekretu parlamentu flamandzkiego z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie pomocy na rzecz mobilności.
- r) Dekret z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie ofert dla osób starszych i osób potrzebujących wsparcia oraz w sprawie opieki paliatywnej (Dekret vom 13. Dezember 2018 über die Angebote für Senioren und Personen mit Unterstützungsbedarf sowie über die Palliativpflege).
- s) Dekret z dnia 4 czerwca 2007 r. w sprawie psychiatrycznych domów opieki (Dekret über die psychiatrischen Pflegewohnheime).
- t) Rozporządzenie rządu z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie pomocy na rzecz mobilności (Erlass über die Mobilitätshilfen).
- u) Dekret z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie utworzenia urzędu Wspólnoty Niemieckojęzycznej ds. samodzielnego decydowania o życiu (Dekret zur Schaffung einer Dienststelle der Deutschsprachigen Gemeinschaft für selbstbestimmtes Leben).

- v) Dekret królewski z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dodatku na opiekę nad osobami starszymi (Königliches Dekret vom 5. März 1990 über die Beihilfe für ältere Menschen).
- w) Dekret rządowy z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie przepisów przejściowych dotyczących procedury uzyskania uprzedniego zezwolenia lub zgody na pokrycie lub podział kosztów długoterminowej rehabilitacji za granicą (Erlauss der Regierung zur übergangsweisen Regelung des Verfahrens zur Erlangung einer Vorabgeehmigung oder Zustimmung zwecks Kostenübernahme oder Kostenbeteiligung für eine Langzeitrehabilitation im Ausland).
- x) Rozporządzenie z dnia 21 grudnia 2018 r. dotyczące brukselskich zakładów ubezpieczeń zdrowotnych w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy osobom (Ordonnantie van 21 december 2018 betreffende de Brusselse verzekering-sinstellingen in het domein van de gezondheidszorg en de hulp aan personen/Ordonnance du 21 décembre 2018 relative aux organismes assureurs bruxellois dans le domaine des soins de santé et de l'aide aux personnes).
- y) Skoordynowana ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. w sprawie szpitali i innych instytucji opieki:
- świadczenia zapewniane w psychiatrycznych domach opieki (MSP) oraz opieka w placówkach rekonwalescencji (MR) i dziennych ośrodkach opieki (CSJ): art. 170,
  - usługi zapewniane przez inicjatywy w zakresie mieszkań z opieką (IHP): art. 6.
- z) Ustawa o obowiązkowym ubezpieczeniu zdrowotnym i zasiłku chorobowym, skoordynowana w dniu 14 lipca 1994 r.:
- świadczenia zapewniane przez psychiatryczne domy opieki (MSP): art. 34, 11e; świadczenia zapewniane przez MSP,
  - opieka w placówkach rekonwalescencji (MR) i dziennych ośrodkach opieki (CSJ): art. 26, 34, 11 i 12, 37, §12 i 69, §4,
  - zaprzestanie palenia tytoniu: w art. 34 ust. 1, 24 (określono, że świadczenia zdrowotne obejmują pomoc i pomoc w stosowaniu leków w celu zaprzestania palenia tytoniu).
- aa) Dekret królewski z dnia 18 lipca 2001 r. ustanawiający przepisy dotyczące sposobu ustalania budżetu środków finansowych, liczby dni pobytu oraz ceny za dzień pobytu w przypadku inicjatyw w zakresie mieszkań z opieką: usługi świadczone przez inicjatywy na rzecz mieszkań z opieką (IHP).
- bb) Dekret królewski z dnia 31 sierpnia 2009 r. w sprawie udziału opieki zdrowotnej i ubezpieczenia od odszkodowań w odniesieniu do pomocy w zaprzestaniu palenia tytoniu.
- cc) Waloński kodeks działania socjalnego i zdrowia:
- świadczenia zapewniane przez psychiatryczne domy opieki (MSP) oraz usługi świadczone przez inicjatywy na rzecz mieszkań z opieką (IHP): art. 43/7. [6°],
  - opieka w placówkach rekonwalescencji (MR) i dziennych ośrodkach opieki (CSJ): art. 43/7 [4°],
  - ośrodki rehabilitacji funkcjonalnej: art. 43/7, 3: opieka niezbędna w ramach długoterminowej opieki rehabilitacyjnej, o której mowa w umowach o rehabilitację zawartych z zakładem rehabilitacji funkcjonalnej, określonym w art. 43/2, ust. 1, 11 walońskiego kodeksu działania socjalnego i zdrowia,
  - zakłady przyjmowania i pobytu osób starszych: art. 334–410,
  - zakłady opieki: art. 411–418,
  - stowarzyszenia zintegrowanej opieki zdrowotnej: art. 419–433,
  - zdrowie psychiczne: art. 539–624,
  - wsparcie dla rodzin i osób starszych: art. 219–260,
  - zaprzestanie palenia tytoniu: art. 43/7 [9°],
  - pomoc na rzecz mobilności: art. 43/7. [1°]; rozporządzenie rządu walońskiego z dnia 11 kwietnia 2019 r. ustanawiające nazewnictwo świadczeń i działań, o których mowa w art. 43/7, 1 kodeksu działania socjalnego i zdrowia oraz art. 10/8 walońskiego kodeksu regulacyjnego dotyczącego działań socjalnych i zdrowia,
  - opieka paliatywna: art. 491/4 i kolejne.

- dd) Waloński kodeks regulacyjny dotyczący działań socjalnych i zdrowia: art. 726:
- usługi pobytu krótkoterminowego, usługi pobytowe dla osób dorosłych (SRA), usługi noclegowe dla osób dorosłych (SRNA), usługi mieszkań wspieranych (SLS): art. 1192–1314,
  - usługi wsparcia w zakresie czynności życia codziennego: art. 726,
  - usługi organizowania opieki wyręczającej dla opiekunów będących członkami rodziny i dla osób z niepełnosprawnościami: art. 831/1,
  - usługi wsparcia na rzecz opieki w rodzinie: art. 477,
  - usługi wsparcia na rzecz dorosłych: art. 552 §2,
  - usługi wczesnego wsparcia: art. 552 §1,
  - usługi wsparcia w zakresie integracji: art. 630,
  - usługi tłumaczenia języka migowego: art. 831/77,
  - indywidualna pomoc w zakresie integracji: art. 784,
  - rehabilitacja funkcjonalna osób z niepełnosprawnościami: art. 832,
  - specjalistyczne usługi przyjmowania osób młodych, usługi mieszkaniowe dla osób młodych (SRJ): art. 1314/97–1314/187,
  - usługi opieki dziennej dla dorosłych (SAJA): art. 1314/1–1314/96.
- ee) Dekret z dnia 9 marca 2017 r. dotyczący ceny pobytu oraz finansowania określonego sprzętu do głównych usług medyczno-technicznych w szpitalach: infrastruktury medyczno-społeczne.
- ff) Rozporządzenie rządu walońskiego z dnia 15 maja 2008 r.: infrastruktury medyczno-społeczne.
- gg) Dekret królewski z dnia 14 maja 2003 r.: zintegrowane usługi opieki domowej.
- hh) Umowa o współpracy z dnia 31 grudnia 2018 r. między Wspólnotą Flamandzką, Regionem Walońskim, Komisją Wspólnoty Francuskiej, Wspólną Komisją Wspólnotową oraz Wspólnotą Niemieckojęzyczną w sprawie pomocy na rzecz mobilności (Samenwerkingsakkoord van 31 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de mobiliteitshulpmiddelen/ Accord de collaboration du 31 décembre 2018 entre la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission communautaire commune sur les aides à la mobilité).
- ii) Umowa o współpracy z dnia 31 grudnia 2018 r. między Wspólnotą Flamandzką, Komisją Wspólnoty Francuskiej i Wspólną Komisją Wspólnotową w sprawie punktu kompleksowej obsługi w zakresie pomocy na rzecz mobilności w dwujęzycznym regionie Brukseli-Stolicy (Samenwerkingsakkoord van 31 december 2018 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende het uniek loket voor de mobiliteitshulpmiddelen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad/Accord de coopération du 31 décembre 2018 entre la Communauté flamande, la Commission communautaire française et la Commission communautaire commune relatif au guichet unique pour les aides à la mobilité dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale).

BUŁGARIA

- a) Art. 103 Kodeksu ubezpieczenia społecznego (член 103 от Кодекса за социално осигуряване), 1999 r., tytuł zmieniony w 2003 r.
- b) Ustawa z 1998 r. o pomocy społecznej (Закон за социално подпомагане).
- c) Rozporządzenie z 1998 r. w sprawie wykonania ustawy o pomocy społecznej (Правилник за прилагане на Закона за социално подпомагане).
- d) Ustawa o osobach z niepełnosprawnościami (Закон за хората с увреждания), 2019 r.
- e) Ustawa o pomocy osobistej (Закон за личната помощ), 2019 r.
- f) Rozporządzenie w sprawie wykonania ustawy o osobach z niepełnosprawnościami (Правилник за прилагане на Закона за интеграция на хората с увреждания), 2019 r.
- g) Rozporządzenie w sprawie specjalistycznej wiedzy medycznej (Наредба за медицинската експертиза), 2017 r.

CHORWACJA

- a) Ustawa o opiece społecznej (Zakon o socijalnoj skrbi, OG 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20):
- gwarantowane świadczenie minimalne (zajamčena minimalna naknada),
  - dodatek mieszkaniowy (naknada za troškove stanovanja),
  - prawo do zwrotu kosztów paliwa (pravo na troškove ogrjeva),
  - pomoc dla konsumentów energii podatnych na zagrożenia (naknada za ugroženog kupca energenata),
  - jednorazowa wypłata pomocy,
  - dodatek na potrzeby osobiste osoby korzystającej z mieszkania (naknada za osobne potrebe korisnika smještaja),
  - zasiłek związany z edukacją (naknada u vezi s obrazovanjem),
  - indywidualny dodatek z tytułu niepełnosprawności (osobna invalidnina),
  - dodatek na pomoc i opiekę (doplatak za pomoć i njegu),
  - dodatek z tytułu statusu rodzica-opiekuna lub opiekuna (naknada za status roditelja njegovatelja ili njegovatelja),
  - świadczenia dla osób poszukujących pracy (naknada do zaposlenja).
- b) Ustawa o rodzinach zastępczych (Zakon o udomiteljstvu OG 115/18):
- dodatek dla rodzin zastępczych (opskrbnina),
  - dodatek z tytułu rodzinnej formy opieki (naknada za rad udomitelja).

CYPR

- a) Usługi opieki społecznej (Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας).
- b) Przepisy i dekrety dotyczące gwarantowanego dochodu minimalnego oraz ogólnie dotyczące świadczeń socjalnych (na wypadek nagłych potrzeb i potrzeby w zakresie opieki) z późniejszymi zmianami lub zastąpieniami. Ustawy o domach opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych (Οι περί Στεγών για Ηλικιωμένους και Αναπήρους Νόμοι) z lat 1991 - 2011. [L. 222/91 i L. 65(I)/2011].
- c) Ustawy o ośrodkach dziennej opieki dla osób dorosłych (Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμοι) (L. 38(I)/1997 i L. 64(I)/2011).
- d) Program pomocy państwa na podstawie rozporządzenia nr 360/2012 w zakresie świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym (De minimis) [Σχέδιο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, βάση του Κανονισμού 360/2012 για την παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος].
- e) Organ administracji ds. świadczeń socjalnych (Υπηρεσία Διαχείρισης Επιδομάτων Πρόνοιας).
- f) Ustawa z 2014 r. o gwarantowanym dochodzie minimalnym i ogólnie o świadczeniach z tytułu opieki społecznej z późniejszymi zmianami lub uzupełnieniami.
- g) Przepisy i dekrety dotyczące gwarantowanego dochodu minimalnego i ogólnie świadczeń z tytułu opieki społecznej z późniejszymi zmianami lub zastąpieniami.

CZECZY

Dodatek pielęgnacyjny na podstawie ustawy nr 108/2006 o usługach społecznych (Zákon o sociálních službách).

DANIA

- a) Ujednolicona ustawa o usługach społecznych (Lov om social service):
- dodatek z tytułu opieki nad bliskimi krewnymi, którzy chcą umrzeć we własnym domu (Vederlag til pasning af nærtstående, der ønsker at dø i eget hjem),
  - dodatek na pokrycie utraconego wynagrodzenia osób opiekujących się w domu dzieckiem w wieku poniżej 18. lat ze znacznym i trwałym upośledzeniem funkcjonowania fizycznego lub umysłowego lub dotkniętego inwazyjną chroniczną lub długotrwałą chorobą (Hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til personer, som passer et barn under 18 med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i hjemmet),

- pokrycie dodatkowych kosztów na rzecz dzieci i osób młodych ze znacznym i trwałym upośledzeniem funkcjonowania fizycznego lub umysłowego lub dotkniętego inwazyjną chroniczną lub długotrwałą chorobą (Dækning af merudgifter til børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse),
  - pomoc i opieka osobista, „testamenty dotyczące opieki” oraz osoby wyznaczone do kontaktów z osobami dorosłymi z niepełnosprawnością ruchową lub zaburzeniami psychicznymi lub szczególnymi problemami społecznymi (Personlig hjælp og pleje, „plejetestamenter” og kontaktperson for voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer),
  - urzędnicy pomocnicze, pomoc w zakresie urządzania wnętrz lokali przeznaczonych dla osób z trwałą niepełnosprawnością ruchową lub zaburzeniami psychicznymi (Hjælpebidler, hjælp til indretning af bolig for personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne),
  - opieka nad bliskimi krewnymi będącymi osobami z niepełnosprawnościami lub osobami cierpiącymi na poważne, w tym nieuleczalne, choroby w miejscu zamieszkania (Pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig, herunder uheldbredelig, lidelse i hjemmet).
- b) Ujednolicona ustawa o zasiłku mieszkaniowym (Lov om individuel boligstøtte):
- zasiłek na pokrycie kosztów zakwaterowania w prywatnych spółdzielniach mieszkaniowych dla osób o znacznym stopniu niepełnosprawności fizycznej (Støtte til udgifter til bolig i private andelsboligforeninger, der er egnet for stærkt bevægelseshæmmede).
- c) Ujednolicona ustawa o mieszkalnictwie socjalnym (Lov om almene boliger):
- zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do różnych rodzajów lokali mieszkalnych na warunkach określonych w ustawie (Adgang for handicappede til boligtyper omfattet af loven).

ESTONIA

- a) Ustawa z 2016 r. o opiece społecznej (Sotsiaalhoolekande seadus).
- b) Ustawa z 1999 r. o świadczeniach socjalnych dla osób z niepełnosprawnościami (Puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seadus).

FRANCJA

- a) Dodatek dla osoby trzeciej (majoration pour tierce personne, MTP): art. L.341-4 i art. L.355-1 kodeksu zabezpieczenia społecznego (Code de la sécurité sociale).
- b) Świadczenie dodatkowe z tytułu korzystania z pomocy osoby trzeciej (prestation complémentaire pour recours a tierce personne, MTP): art. L. 434-2 kodeksu zabezpieczenia społecznego.
- c) Specjalny zasiłek edukacyjny dla dziecka niepełnosprawnego (complément d'allocation d'éducation de l'enfant handicapé): art. L. 541-1 kodeksu zabezpieczenia społecznego.
- d) Dodatek z tytułu niepełnosprawności (prestation de compensation de l'enfant handicapé, PCH): art. L. 245-1 – L. 245-14 kodeksu postępowania w sprawach społecznych i rodzinnych (Code de l'action sociale et des familles).
- e) Dodatek z tytułu utraty samodzielności (allocation personnalisée d'autonomie, APA): art. L. 232-1 – L. 232-28 kodeksu postępowania w sprawach społecznych i rodzinnych (Code de l'action sociale et des familles).

NIEMCY

Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki przewidziane w rozdziale 4 księgi XI kodeksu socjalnego (Leistungen der Pflegeversicherung nach Kapitel 4 des Elften Buches Sozialgesetzbuch).

GRECJA

- a) Ustawa nr 1140/1981, z późniejszymi zmianami.
- b) Dekret ustawodawczy nr 162/73 oraz wspólna decyzja ministerialna nr Π4β/5814/1997.
- c) Decyzja ministerialna nr Π1γ/ΑΠΠ/οικ.14963 z dnia 9 października 2001 r.
- d) Ustawa nr 4025/2011.
- e) Ustawa nr 4109/2013.
- f) Ustawa 4199/2013 art. 127.

- g) Ustawa 4368/2016 art. 334.
- h) Ustawa 4483/2017 art. 153.
- i) Ustawa nr 498/1-11-2018, artykuł. 28, 30 i 31, do „Rozporządzenia o jednolitych świadczeniach zdrowotnych” Krajowej Organizacji Świadczeniodawców Usług Zdrowotnych (EOPYY).

WĘGRY

Świadczenia z tytułu długotrwałej opieki dla osób świadczących opiekę osobistą (ustawa III z 1993 r. o administracji socjalnej i świadczeniach socjalnych uzupełniona dekretemi rządowymi i ministerialnymi).

IRLANDIA

- a) Ustawa z roku 2009 o systemie wsparcia dla placówek opiekuńczo-pielęgnacyjnych (Nursing Homes Support Scheme Act (nr 15 z 2009 r.)).
- b) Dodatek na opiekę domową (Domiciliary Care Allowance) (ujednolicona ustawa o ochronie socjalnej z 2005 r., część 3, rozdział 8A).

WŁOCHY

- a) Ustawa nr 118 z dnia 30 marca 1971 r. o świadczeniach z tytułu inwalidztwa cywilnego (Legge 30 Marzo 1971, n. 118 – Conversione in Legge del D.L. 30 gennaio 1971, n. 5 e nuove norme in favore dei mutilati ed invalidi civili).
- b) Ustawa nr 18 z dnia 11 lutego 1980 r. o stałym dodatku pielęgnacyjnym (Legge 11 Febbraio 1980, n. 18 – Indennità di accompagnamento agli invalidi civili totalmente inabili).
- c) Ustawa nr 104 z dnia 5 lutego 1992 r., art. 33 (ustawa ramowa o niepełnosprawności) (Legge 5 Febbraio 1992, n. 104 – Legge-quadro per l’assistenza, l’integrazione sociale e i diritti delle persone handicappate).
- d) Dekret legislacyjny nr 112 z dnia 31 marca 1998 r. w sprawie przekazania zadań legislacyjnych i kompetencji administracyjnych przez państwo regionom i jednostkom samorządu terytorialnego (Decreto Legislativo 31 Marzo 1998, n. 112 - Conferimento di funzioni e compiti amministrativi dello Stato alle regioni ed agli enti locali, in attuazione del capo I della Legge 15 Marzo 1997, n. 59).
- e) Ustawa nr 183 z dnia 4 listopada 2010 r., art. 24, zmieniająca przepisy dotyczące wydawania zezwoleń na pomoc osobom niepełnosprawnym w trudnej sytuacji (Legge n. 183 del 4 Novembre 2010, art. 24 – Modifiche alla disciplina in materia di permessi per l’assistenza a portatori di handicap in situazione di gravità).
- f) Ustawa nr 147 z dnia 27 grudnia 2013 r. określająca przepisy dotyczące sporządzania rocznego i wieloletniego budżetu państwa - ustawa o stabilności na rok 2014 (Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato – Legge di stabilità 2014).

ŁOTWA

- a) Ustawa z dnia 31 października 2002 r. o usługach społecznych i pomocy społecznej (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums).
- b) Ustawa z dnia 12 czerwca 1997 r. o opiece zdrowotnej (Ārstniecības likums).
- c) Ustawa z dnia 30 grudnia 2009 r. o prawach pacjenta (Pacientu tiesību likums).
- d) Rozporządzenie Rady Ministrów nr 555 z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie organizacji opieki zdrowotnej i procedury płatności (Ministru kabineta 2018.gada 28.augusta noteikumi Nr.555 „Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība”).
- e) Rozporządzenie Rady Ministrów nr 275 z dnia 27 maja 2003 r. w sprawie procedur płatności za świadczenia opieki społecznej i resocjalizacji oraz procedur pokrywania kosztów usług z budżetu samorządowego (Ministru kabineta 2003.gada 27.maija noteikumi Nr.275 „Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumu samaksas kārtība un kārtība, kādā pakalpojuma izmaksas tiek segtas no pašvaldības budžeta”).
- f) Rozporządzenie Rady Ministrów nr 138 z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie otrzymywania świadczeń socjalnych i pomocy społecznej (Ministru kabineta 2019. gada 2. aprīļa noteikumi Nr 138 „Noteiku mi par sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības saņemšanu”).
- g) Ustawa z dnia 1 stycznia 2003 r. o państwowych świadczeniach socjalnych – zasiłek dla osoby z niepełnosprawnościami wymagającej opieki (Valsts sociālo pabalstu likums).

LITWA

- a) Ustawa Republiki Litewskiej z dnia 29 czerwca 2016 r. o rekompensatach docelowych (Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymas) (nr XII-2507).
- b) Ustawa Republiki Litewskiej z dnia 21 maja 1996 r. o ubezpieczeniu zdrowotnym (Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymas) (nr I-1343).
- c) Ustawa Republiki Litewskiej z dnia 19 lipca 1994 r. o systemie opieki zdrowotnej (Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymas) (nr I-552).
- d) Ustawa Republiki Litewskiej z dnia 6 czerwca 1996 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas) (nr I-1367).

LUKSEMBURG

Świadczenia objęte ubezpieczeniem opieki długoterminowej zgodnie z kodeksem zabezpieczenia społecznego, księga V – Ubezpieczenie opieki długoterminowej, mianowicie:

- opieka i wsparcie umożliwiające wykonywanie czynności życia codziennego,
- działania przyczyniające się do zwiększania niezależności i samodzielności,
- działania w zakresie nadzoru indywidualnego, nadzoru grupowego i nadzoru nocnego,
- działania związane ze szkoleniem opiekuna,
- pomoc w wykonywaniu obowiązków domowych,
- usługi wsparcia świadczone w zakładzie opieki długoterminowej,
- zryczałtowany zasiłek na zakup produktów dla osób niekontrolujących czynności fizjologicznych,
- technologia wspomagająca i szkolenia w zakresie technologii wspomagającej,
- instalacja środków przystosowawczych w domu,
- zryczałtowane świadczenia pieniężne zastępujące świadczenia rzeczowe na poczet czynności życia codziennego oraz na działania pomocowe w wykonywaniu obowiązków domowych realizowane przez opiekuna zgodnie z zestawieniem usług w zakresie opieki i pomocy,
- pokrycie składek emerytalnych opiekuna,
- zryczałtowane świadczenia pieniężne z tytułu określonych chorób.

MALTA

- a) Ustawa o zabezpieczeniu społecznym (Att dwar is-Sigurta' Socjali) (Cap. 318).
- b) Ustawodawstwo pomocnicze 318.19: przepisy dotyczące stawek dla instytucji państwowych i hosteli (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Hostels Statali Indikati).
- c) Ustawodawstwo pomocnicze 318.17: przepisy dotyczące przelewów pieniężnych (łóżka finansowane przez rząd) (Regolamenti dwar it-Trasferiment ta' Fondi għal Sodod Iffinanzjati Mill-Gvern).
- d) Ustawodawstwo pomocnicze 318.13: przepisy dotyczące stawek za usługi związane z pobytem finansowanym przez państwo (Regolamenti dwar Rati għal Servizzi Residenzjali Finanzjali mill-Istat).
- e) Zasiłek opiekuńczy – art. 68 ust. 1 lit. a) ustawy o zabezpieczeniu społecznym.
- f) Zasiłek opiekuńczy w podwyższonej kwocie – art. 68 ust. 1 lit. b) ustawy o zabezpieczeniu społecznym.

NIDERLANDY

Ustawa z dnia 3 grudnia 2014 r. o opiece długoterminowej (Wet langdurige zorg (WLZ)).

POLSKA

- a) Zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne – ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- b) Zasiłek dla opiekuna – ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

PORTUGALIA

Ubezpieczenie społeczne i zagwarantowanie wystarczających środków:

- a) Dodatek z tytułu opieki długoterminowej: dekret ustawowy nr 265/99 z dnia 14 lipca 1999 r. z późniejszymi zmianami (complemento por dependência).
- b) Dodatek z tytułu opieki długoterminowej przyznawany w ramach systemu specjalnej ochrony w przypadku niepełnosprawności: ustawa nr 90/2009 z dnia 31 sierpnia 2009 r., ponownie opublikowana w wersji skonsolidowanej dekretem ustawowym nr 246/2015 z dnia 20 października 2015 r., z późniejszymi zmianami (regime especial de proteção na invalidez).

System zabezpieczenia społecznego i krajowa służba zdrowia:

- c) Krajowa sieć zintegrowanej opieki ciągłej: dekret ustawowy nr 101/06 z dnia 6 czerwca 2006 r., ponownie opublikowany w wersji skonsolidowanej dekretem ustawowym nr 136/2015 z dnia 28 lipca 2015 r. (rede de cuidados continuados integrados).
- d) Zintegrowana opieka ciągła w zakresie zdrowia psychicznego: dekret z mocą ustawy nr 8/2010 z dnia 28 stycznia 2010 r., zmieniony i ponownie opublikowany dekretem z mocą ustawy nr 22/2011 z dnia 10 lutego 2011 r. w sprawie utworzenia jednostek i zespołów ds. zintegrowanej opieki ciągłej w zakresie zdrowia psychicznego (unidades e equipas de cuidados continuados integrados de saúde mental).
- e) Opieka pediatryczna (krajowa sieć zintegrowanej opieki ciągłej): dekret nr 343/2015 z dnia 12 października 2015 r. w sprawie norm dotyczących szpitalnej i ambulatoryjnej opieki pediatrycznej w ramach krajowej sieci długotrwałej opieki zintegrowanej (condições de instalação e funcionamento das unidades de internamento de cuidados integrados e de ambulatório pediátricas da Rede Nacional de Cuidados Continuados Integrados).
- f) Opiekun nieformalny (zasilek): ustawa nr 100/2019 z dnia 6 września w sprawie statusu opiekuna nieformalnego (Estatuto do cuidador informal).

RUMUNIA

- a) Ustawa nr 448/2006 z dnia 6 grudnia 2006 r. o ochronie i upowszechnianiu praw osób niepełnosprawnych, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami:
  - rekompensaty przyznane osobom z niepełnosprawnościami, mianowicie miesięczny osobisty budżet uzupełniający dla niepełnosprawnych osób dorosłych i dzieci oraz miesięczna rekompensata dla niepełnosprawnych osób dorosłych, o których mowa w art. 58 ust. 4 ustawy nr 448/2006 o ochronie i upowszechnianiu praw osób z niepełnosprawnościami, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami,
  - rekompensata dla opiekunów, o której mowa w art. 42 ust. 4 i w art. 43 ustawy nr 448/2006 o ochronie i upowszechnianiu praw osób z niepełnosprawnościami, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami,
  - rekompensata dla osoby dorosłej cierpiącej na poważną niepełnosprawność wzrokową, o której mowa w art. 42 ust. 1 i w art. 58 ust. 3 ustawy nr 448/2006 o ochronie i upowszechnianiu praw osób z niepełnosprawnościami, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami; miesięczny zasiłek na wyżywienie dla dzieci będących nosicielami wirusa HIV i dzieci chorych na AIDS, o którym mowa w art. 58 ust. 2 ustawy nr 448/2006 o ochronie i upowszechnianiu praw osób z niepełnosprawnościami, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami.
- b) Ustawa nr 584/2002 o środkach służących przeciwdziałaniu szerzeniu się AIDS w Rumunii i o ochronie osób zakażonych wirusem HIV lub chorujących na AIDS, z późniejszymi zmianami i uzupełnieniami:
  - rekompensata na pokrycie kosztów miesięcznego wyżywienia przyznawana na podstawie ustawy nr 584/2002 o środkach służących przeciwdziałaniu szerzeniu się AIDS w Rumunii i o ochronie osób zakażonych wirusem HIV lub chorujących na AIDS.

SŁOWENIA

Brak szczególnego prawa związanego z opieką długoterminową.

Przepisy dotyczące świadczeń z tytułu długotrwałej opieki zawarte są w następujących aktach prawnych:

- a) Ustawa o ubezpieczeniu emerytalnym i rentowym (Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 96/2012, z późniejszymi zmianami).

- b) Ustawa o finansowej pomocy społecznej (Zakon o socialno varstvenih prejemkih) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 61/2010, z późniejszymi zmianami).
- c) Ustawa o wykonywaniu praw do funduszy publicznych (Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 62/2010, z późniejszymi zmianami).
- d) Ustawa o ochronie socjalnej (Zakon o socialnem varstvu) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 3/2004, z późniejszymi zmianami).
- e) Ustawa o opiece rodzicielskiej i świadczeniach rodzinnych (Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 110/2006 – urzędowy tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).
- f) Ustawa o osobach z niepełnosprawnościami umysłowymi i fizycznymi (Zakon o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 41/83 – tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).
- g) Ustawa o opiece zdrowotnej i ubezpieczeniach zdrowotnych (Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 72/2006 – urzędowy tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).
- h) Ustawa o weteranach wojennych (Zakon o vojnih veteranih) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 59/06 – urzędowy tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).
- i) Ustawa o inwalidztwie wojennym (Zakon o vojnih invalidih) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 63/59, tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).
- j) Ustawa o saldzie budżetowym (Zakon za uravnoteženje javnih finance (ZUJF)) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 40/2012, z późniejszymi zmianami).
- k) Ustawa regulująca korekty dotyczące przelewów dla osób fizycznych i gospodarstw domowych w Republice Słowenii (Zakon o usklajevanju transferjev posameznikom in gospodinjstvom v Republika Sloveniji) (Dziennik Ustaw Republiki Słowenii, nr 114/2006 – oficjalny tekst jednolity, z późniejszymi zmianami).

HISZPANIA

- a) Ustawa nr 39/2006 o wspieraniu autonomii osobistej i pomocy osobom pozostającym na utrzymaniu z dnia 14 grudnia 2006 r., z późniejszymi zmianami.
- b) Rozporządzenie ministerialne z dnia 15 kwietnia 1969 r.
- c) Dekret królewski nr 1300/95 z dnia 21 lipca 1995 r., z późniejszymi zmianami.
- d) Dekret królewski nr 1647/97 z dnia 31 października 1997 r., z późniejszymi zmianami.

SZWECJA

- a) Dodatek pielęgnacyjny (rozdział 22 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).
- b) Dodatek na pokrycie kosztów dodatkowych (rozdział 50 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).
- c) Dodatek opiekuńczy (rozdział 51 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).
- d) Dodatek samochodowy (rozdział 52 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).

CZĘŚĆ 3

PLATNOŚCI, KTÓRE SĄ ZWIĄZANE Z DZIAŁEM ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO WYMNIENIONYM W ART. SSC.3 UST. 1 NINIEJSZEGO PROTOKOŁU I KTÓRE SĄ WYPŁACANE W CELU POKRYCIA WYDATKÓW NA OGRZEWANIE PRZY NISKICH TEMPERATURACH

(art. SSC.3 ust. 4 lit. f) niniejszego Protokołu)

i) ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Zasiłek na pokrycie dodatkowych kosztów utrzymania w miesiącach zimowych (Winter Fuel Payment) (ustawa z 1992 r. o składkach na ubezpieczenie społeczne i świadczeniach z tytułu ubezpieczenia społecznego, przepisy z 2000 r. dotyczące zasiłku na pokrycie dodatkowych kosztów utrzymania w miesiącach zimowych, ustawa z 1992 r. o składkach na ubezpieczenie społeczne i świadczeniach z tytułu ubezpieczenia społecznego (Irlandia Północna) oraz przepisy z 2000 r. dotyczące zasiłku na pokrycie dodatkowych kosztów utrzymania w miesiącach zimowych z funduszu społecznego (Irlandia Północna)).

ii) PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

DANIA

- a) Ustawa o emeryturach socjalnych i państwowych, LBK nr 983 z 23.09.2019 r.
  - b) Rozporządzenia o emeryturach socjalnych i państwowych, BEK nr 1602 z 27.12.2019 r.
-

ZAŁĄCZNIK SSC-3

WIĘCEJ PRAW DLA EMERYTÓW LUB RENCISTÓW POWRACAJĄCYCH DO WŁAŚCIWEGO PAŃSTWA

(art. SSC.25 ust. 2 niniejszego Protokołu)

AUSTRIA

BELGIA

BUŁGARIA

CYPR

CZECHY

FRANCJA

NIEMCY

GRECJA

WĘGRY

ŁOTWA

LITWA

LUKSEMBURG

NIDERLANDY

POLSKA

PORTUGALIA

RUMUNIA

SŁOWENIA

HISZPANIA

SZWECJA

ZAŁĄCZNIK SSC-4

PRZYPADKI, W KTÓRYCH ODSTĘPUJE SIĘ OD WYLICZENIA PROPORCJONALNEGO LUB NIE STOSUJE SIĘ GO

(art. SSC.47 ust. 4 i 5 niniejszego Protokołu)

CZĘŚĆ 1

PRZYPADKI, W KTÓRYCH ODSTĘPUJE SIĘ OD WYLICZENIA PROPORCJONALNEGO ZGODNIE Z ART. SSC.47 UST. 4

AUSTRIA

- a) Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń na podstawie ustawy federalnej z dnia 9 września 1955 r. o ogólnym zabezpieczeniu społecznym (ASVG), ustawy federalnej z dnia 11 października 1978 r. o zabezpieczeniu społecznym przedsiębiorców prowadzących działalność handlową (GSVG), ustawy federalnej z dnia 11 października 1978 r. o zabezpieczeniu społecznym rolników prowadzących działalność na własny rachunek (BSVG) oraz ustawy federalnej z dnia 30 listopada 1978 r. o zabezpieczeniu społecznym przedstawicieli wolnych zawodów prowadzących działalność na własny rachunek (FSVG).
- b) Wszystkie wnioski o przyznanie rent rodzinnych na podstawie kont emerytalnych zgodnie z ustawą ogólną o emeryturach i rentach (APG) z dnia 18 listopada 2004 r., z wyjątkiem przypadków, o których mowa w części 2.
- c) Wszystkie wnioski o przyznanie rent rodzinnych od Austriackich Regionalnych Izb Lekarskich (Landesärztekammer) oparte na świadczeniu podstawowym (świadczenie podstawowe i wszelkie świadczenia uzupełniające lub podstawowa emerytura lub renta).
- d) Wszystkie wnioski o przyznanie zasiłku na prawach renty rodzinnej z funduszu emerytalno-rentowego Austriackiej Izby Weterynarzy.
- e) Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu renty wdowiej i renty dla sierot zgodnie ze statutem instytucji pomocy społecznej austriackich organizacji zawodowych prawników, część A.
- f) Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu ustawy o ubezpieczeniach społecznych notariuszy z dnia 3 lutego 1972 r. – NVG 1972.

CYPR

Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń z tytułu starości, świadczeń z tytułu rent wdowich i rent na rzecz wdowców.

DANIA

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury lub renty, o których mowa w ustawie o emeryturach i rentach socjalnych, z wyjątkiem emerytur lub rent wymienionych w załączniku SSC-5 do niniejszego Protokołu.

IRLANDIA

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytury państwowej (składkowej), renty wdowiej (składkowej) i renty na rzecz wdowców (składkowej) oraz renty na rzecz pozostających przy życiu zarejestrowanych partnerów (składkowej).

ŁOTWA

Wszystkie wnioski o przyznanie renty rodzinnej (ustawa o emeryturach i rentach państwowych z dnia 1 stycznia 1996 r.; ustawa o kapitałowym systemie emerytur z dnia 1 lipca 2001 r.).

LITWA

Wszystkie wnioski o przyznanie renty rodzinnej z państwowego ubezpieczenia społecznego obliczonej od podstawowej kwoty renty rodzinnej (ustawa o świadczeniach z państwowego ubezpieczenia społecznego).

NIDERLANDY

Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń emerytalnych na podstawie ustawy o powszechnym ubezpieczeniu emerytalnym (AOW).

POLSKA

Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń emerytalnych z systemu zdefiniowanego świadczenia i rent rodzinnych, z wyjątkiem przypadków, w których łączne okresy ubezpieczenia ukończone na podstawie ustawodawstwa więcej niż jednego państwa członkowskiego wynoszą co najmniej 20 lat w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn, ale w których krajowe okresy ubezpieczenia są krótsze od okresów wskazanych powyżej (i nie krótsze niż 15 lat w przypadku kobiet i 20 lat w przypadku mężczyzn), a obliczenia dokonuje się na podstawie art. 27 i 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. (Dz.U. z 2015 r., poz. 748).

PORTUGALIA

Wszystkie wnioski o przyznanie świadczeń emerytalnych oraz rent rodzinnych, z wyjątkiem przypadków, w których suma okresów ubezpieczenia ukończonych na podstawie ustawodawstwa więcej niż jednego państwa członkowskiego wynosi co najmniej 21 lat kalendarzowych, lecz suma krajowych okresów ubezpieczenia wynosi nie więcej niż 20 lat, a wyliczenia dokonano zgodnie z art. 32 i 33 dekretu – ustawy nr 187/2007 z dnia 10 maja 2007 r., z późniejszymi zmianami.

SŁOWACJA

- a) Wszystkie wnioski o przyznanie renty rodzinnej (renty wdowej, renty na rzecz wdowców oraz renty dla sierot), którą oblicza się zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2004 r. i której wysokość określa się na podstawie emerytury lub renty wypłacanej uprzednio danemu członkowi rodziny przed jego śmiercią.
- b) Wszystkie wnioski o przyznanie emerytur lub rent obliczonych zgodnie z ustawą nr 461/2003 Coll. o zabezpieczeniu społecznym z późniejszymi zmianami.

SZWECJA

- a) Wnioski o przyznanie emerytury w postaci emerytury gwarantowanej dla osób urodzonych w 1937 r. lub wcześniej (rozdział 66 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).
- b) Wnioski o przyznanie emerytury w postaci emerytury dodatkowej (rozdział 63 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]).

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wszystkie wnioski o przyznanie emerytur, emerytur państwowych zgodnie z częścią 1 ustawy o emeryturach i rentach z 2014 r., rent wdowich i świadczeń sierocych, z wyjątkiem tych, w odniesieniu do których w roku podatkowym rozpoczynającym się dnia 6 kwietnia 1975 r. lub później:

- (i) zainteresowany ukończył okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa i państwa członkowskiego; oraz jeden (lub więcej) rok podatkowy nie był uważany za rok kwalifikujący w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa;
- (ii) okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w Zjednoczonym Królestwie przed dniem 5 lipca 1948 r. zostałyby uwzględnione do celów art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu poprzez zastosowanie okresów ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania zgodnie z ustawodawstwem państwa członkowskiego.

Wszystkie wnioski o przyznanie dodatkowej emerytury lub renty zgodnie z ustawą o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia z 1992 r., sekcja 44, oraz ustawy o składkach na zabezpieczenie społeczne i świadczeniach z tego zabezpieczenia (Irlandia Północna) z 1992 r., sekcja 44.

CZĘŚĆ 2

PRZYPADKI, W KTÓRYCH STOSUJE SIĘ ART. SSC.47 UST. 5

AUSTRIA

- a) Świadczenia z ubezpieczenia emerytalnego i renty rodzinne wynikające z tych świadczeń, w oparciu o indywidualne konto emerytalne na podstawie ustawy ogólnej o emeryturach i rentach (APG) z dnia 18 listopada 2004 r.
- b) Obowiązkowe zasiłki na podstawie art. 41 ustawy federalnej z dnia 28 grudnia 2001 r. BGBl I nr 154 o powszechnym funduszu wynagrodzeń farmaceutów austriackich (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich).

- c) Emerytury i wcześniejsze emerytury Austriackich Regionalnych Izb Lekarskich oparte na świadczeniu podstawowym (świadczenie podstawowe i wszelkie świadczenia uzupełniające lub emerytura podstawowa) oraz wszystkie świadczenia emerytalno-rentowe Austriackich Regionalnych Izb Lekarskich oparte na świadczeniu dodatkowym (emerytura dodatkowa lub indywidualna).
- d) Zasiłek z tytułu starości z funduszu emerytalno-rentowego Austriackiej Izby Weterynarzy.
- e) Świadczenia zgodne ze statutem instytucji pomocy społecznej austriackich organizacji zawodowych prawników, część A i B, z wyjątkiem wniosków o przyznanie świadczeń z tytułu rent wdowich i rent dla sierot zgodnie ze statutem instytucji pomocy społecznej austriackich organizacji zawodowych prawników, część A.
- f) Świadczenia zapewniane przez instytucje pomocy społecznej Federalnej Izby Architektów i Doradców Technicznych na podstawie ustawy o Austriackiej Izbie Inżynierów Budownictwa Lądowego (Ziviltechnikerkammergesetz) z 1993 r. i zgodnie ze statutami instytucji pomocy społecznej, z wyjątkiem świadczeń z tytułu rent rodzinnych wynikających z wyżej wspomnianych świadczeń.
- g) Świadczenia zgodnie ze statutem instytucji zabezpieczenia społecznego Federalnej Izby Zawodowych Księgowych i Doradców Podatkowych na podstawie austriackiej ustawy o zawodowych księgowych i doradcach podatkowych (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz).

BUŁGARIA

Świadczenia emerytalne z dodatkowego obowiązkowego ubezpieczenia emerytalnego na podstawie części II tytułu II kodeksu ubezpieczenia społecznego.

CHORWACJA

Świadczenia emerytalne z obowiązkowego systemu ubezpieczenia emerytalnego oparte na indywidualnych oszczędnościach kapitałowych zgodnie z ustawą o obowiązkowych i dobrowolnych funduszach emerytalnych (OG 49/99, z późniejszymi zmianami) i z ustawą o towarzystwach ubezpieczeń emerytalnych i o wypłacaniu świadczeń emerytalnych opartych na indywidualnych oszczędnościach kapitałowych (OG 106/99, ze zmianami), z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 47 i 48 ustawy o obowiązkowych i dobrowolnych funduszach emerytalnych oraz świadczeń z tytułu rent rodzinnych).

DANIA

- a) Emerytury indywidualne
- b) Świadczenia w przypadku zgonu (nabywane na podstawie składek na Arbejdsmarkedets Tillægspension (emeryturę dodatkową rynku pracy) w odniesieniu do okresu przed dniem 1 stycznia 2002 r.).
- c) Świadczenia w przypadku zgonu (nabywane na podstawie składek na emeryturę dodatkową rynku pracy (Arbejdsmarkedets Tillægspension) w odniesieniu do okresu po dniu 1 stycznia 2002 r.), o których mowa w rozporządzeniu w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o emeryturach dodatkowych rynku pracy (Arbejdsmarkedets Tillægspension) 942:2009.

ESTONIA

Obowiązkowy system otwartych funduszy świadczeń emerytalnych.

FRANCJA

Podstawowe lub dodatkowe systemy, w których wysokość świadczeń z tytułu starości jest ustalana na podstawie punktów emerytalnych.

WĘGRY

Świadczenia emerytalne lub rentowe oparte na członkostwie w prywatnych funduszach emerytalnych.

ŁOTWA

Świadczenia emerytalne (ustawa o emeryturach i rentach państwowych z dnia 1 stycznia 1996 r.; ustawa o kapitałowym systemie emerytur z dnia 1 lipca 2001 r.).

POLSKA

Świadczenia emerytalne przysługujące z systemu zdefiniowanej składki.

PORTUGALIA

Dodatkowe emerytury lub renty przyznawane na podstawie dekretu z mocą ustawy nr 26/2008 z dnia 22 lutego 2008 r., z późniejszymi zmianami (publiczny system kapitalizacji).

SŁOWACJA

Obowiązkowy system oszczędności emerytalnych.

SŁOWENIA

Emerytury lub renty z obowiązkowego dodatkowego ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

SZWECJA

Świadczenie emerytalne w postaci emerytury opartej na dochodach oraz emerytura składkowa (rozdziały 62 i 64 kodeksu zabezpieczenia społecznego[2010:110]).

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Stopniowane świadczenia emerytalne wypłacane zgodnie z ustawą o powszechnym ubezpieczeniu z 1965 r., sekcja 36 i 37 oraz ustawy o powszechnym ubezpieczeniu (Irlandia Północna) z 1966 r., sekcja 35 i 36.

ZAŁĄCZNIK SSC-5

ŚWIADCZENIA I UMOWY, KTÓRE UMOŻLIWIĄJĄ STOSOWANIE ART. SSC.49

- I. Świadczenia, o których mowa w art. SSC.49 ust. 2 lit. a) niniejszego Protokołu, których wysokość nie zależy od długości ukończonych okresów ubezpieczenia lub zamieszkania

DANIA

Pełne duńskie świadczenie z tytułu starości uzyskane po dziesięcioletnim okresie zamieszkania osób, które otrzymają świadczenie do dnia 1 października 1989 r.

FINLANDIA

Emerytury lub renty krajowe oraz emerytury lub renty małżonka określone zgodnie z przepisami przejściowymi i przyznane przed dniem 1 stycznia 1994 r. (ustawa o wykonaniu krajowej ustawy o emeryturach i rentach, 569/2007).

Dodatkowa kwota renty dla dziecka przy obliczaniu niezależnych świadczeń zgodnie z krajową ustawą o emeryturach i rentach (krajowa ustawa o emeryturach i rentach, 568/2007).

FRANCJA

Renta inwalidzka na rzecz wdowca lub wdowy na podstawie ogólnego systemu zabezpieczenia społecznego lub na podstawie systemu dla pracowników sektora rolniczego, kiedy jest ona wyliczana na podstawie renty inwalidzkiej zmarłego współmałżonka ustalonej zgodnie z art. SSC.47 ust. 1 lit. a).

GRECJA

Świadczenia na podstawie ustawy nr 4169/1961 odnoszącej się do systemu ubezpieczeń rolniczych (OGA).

NIDERLANDY

Ustawa ogólna z dnia 21 grudnia 1995 r. dotycząca osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela (ANW).

Ustawa z dnia 10 listopada 2005 r. o pracy i dochodzie w zależności od zdolności do pracy (WIA).

HISZPANIA

Renty rodzinne przyznawane na podstawie systemów ogólnych i szczególnych, z wyjątkiem Systemu Szczególnego dla Urzędników Służb Cywilnych.

SZWECJA

a) Uzależnione od dochodu odszkodowanie z tytułu choroby oraz uzależnione od dochodu odszkodowanie z tytułu niewykonywania pracy (rozdział 34 kodeksu zabezpieczenia społecznego[2010:110]).

b) Emerytura gwarantowana i odszkodowanie gwarantowane, które zastąpiły pełne emerytury lub renty państwowe przyznawane na podstawie ustawodawstwa o emeryturach i rentach państwowych, które miało zastosowanie przed dniem 1 stycznia 1993 r., oraz pełna emerytura lub renta państwowa przyznawana na podstawie przepisów przejściowych ustawodawstwa mającego zastosowanie od tego dnia.

- II. Świadczenia, o których mowa w art. SSC.49 ust. 2 lit. b) niniejszego Protokołu, których wysokość jest ustalana na podstawie okresu hipotetycznego, uznawanego za ukończony pomiędzy datą realizacji ryzyka a datą późniejszą.

FINLANDIA

Renty z tytułu pracy najmniej, w których pod uwagę brane są okresy przyszłe zgodnie z ustawodawstwem krajowym.

NIEMCY

Renty rodzinne, w których pod uwagę brany jest okres uzupełniający.

Świadczenia emerytalne, w których pod uwagę brany jest okres uzupełniający już nabyty.

WŁOCHY

Włoskie renty z tytułu niezdolności do pracy (inabilità).

ŁOTWA

Renta rodzinna wyliczana na podstawie zakładanych okresów ubezpieczenia (art. 23 ust. 8 ustawy z dnia 1 stycznia 1996 r. o emeryturach i rentach państwowych).

LITWA

- a) Renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacane z państwowego ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z państwowego ubezpieczenia społecznego.
- b) Renty rodzinne i renty dla sierot z państwowego ubezpieczenia społecznego wyliczone, zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z państwowego ubezpieczenia społecznego, na podstawie renty z tytułu niezdolności do pracy, którą otrzymywał zmarły.

LUKSEMBURG

Renty rodzinne.

SŁOWACJA

Słowacka renta rodzinna pochodząca z renty inwalidzkiej.

HISZPANIA

Świadczenia emerytalne na podstawie systemu specjalnego dla urzędników służb cywilnych, należne na podstawie tytułu I ujednoliconego tekstu ustawy o emerytach i rencistach, jeżeli, w jakimkolwiek czasie realizacji ryzyka, beneficjent był urzędnikiem służby cywilnej pozostającym w służbie czynnej lub był traktowany jako taki; świadczenia z tytułu śmierci i renty rodzinne (na rzecz wdów/wdowców, sierot i rodziców) należne na podstawie tytułu I ujednoliconego tekstu ustawy o emerytach i rencistach, jeżeli, w chwili śmierci, urzędnik służby cywilnej pozostawał w służbie czynnej lub był traktowany jako taki.

SZWECJA

- a) Odszkodowanie z tytułu choroby i odszkodowanie z tytułu niewykonywania pracy w postaci odszkodowania gwarantowanego (rozdział 35 kodeksu zabezpieczenia społecznego[2010:110]).
- b) Renta rodzinna obliczana na podstawie zaliczonych okresów ubezpieczenia (rozdziały 76–85 kodeksu zabezpieczenia społecznego[2010:110]).

III. Porozumienia, o których mowa w art. SSC.49 ust. 2 lit. b) pkt (i) niniejszego Protokołu, zmierzające do uniemożliwienia uwzględniania tego samego okresu hipotetycznego dwa lub więcej razy:

Umowa o zabezpieczeniu społecznym z dnia 28 kwietnia 1997 r. między Republiką Finlandii a Republiką Federalną Niemiec.

Umowa o zabezpieczeniu społecznym z dnia 10 listopada 2000 r. między Republiką Finlandii a Wielkim Księstwem Luksemburga.

Konwencja nordycka z dnia 12 czerwca 2012 r. o zabezpieczeniu społecznym.

ZAŁĄCZNIK SSC-6

POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE STOSOWANIA USTAWODAWSTW PAŃSTW CZŁONKOWSKICH ORAZ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA

(Przepisy art. SSC.3 ust. 2, art. SSC.51 ust. 1 oraz art. SSC.66)

AUSTRIA

1. Do celów nabywania okresów ubezpieczenia emerytalno-rentowego, uczęszczanie do szkoły lub podobnej placówki edukacyjnej w innym Państwie traktowane jest jako równoważne uczęszczaniu do szkoły lub placówki edukacyjnej zgodnie z art. 227 ust. 1 pkt 1 i art. 228 ust. 1 pkt 3 ustawy Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) (ustawa ogólna o zabezpieczeniu społecznym), art. 116 ust. 7 ustawy Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (ustawa federalna o zabezpieczeniu społecznym przedsiębiorców prowadzących działalność handlową) oraz art. 107 ust. 7 ustawy Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (ustawa o zabezpieczeniu społecznym rolników) – o ile zainteresowana osoba w którymś momencie podlegała ustawodawstwu austriackiemu ze względu na wykonywanie pracy najemnej lub pracy na własny rachunek i opłacone są specjalne składki za nabycie takich okresów edukacji, o których to składkach mowa w art. 227 ust. 3 ASVG, art. 116 ust. 9 GSVG i art. 107 ust. 9 BSVG.
2. Obliczając wysokość świadczenia proporcjonalnego, o którym mowa w art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu, pomija się specjalne doliczenia za składki na ubezpieczenie uzupełniające i świadczenia uzupełniające dla górników przyznawane na podstawie ustawodawstwa austriackiego. W takich przypadkach do wysokości świadczenia proporcjonalnego obliczonego bez uwzględniania wymienionych składek dodaje się stosownie do okoliczności niezredukowane specjalne doliczenia za składki na ubezpieczenie uzupełniające i świadczenia uzupełniające dla górników.
3. W przypadku gdy na podstawie art. SSC.7 niniejszego Protokołu okresy zastępcze w ramach austriackiego systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego zostały ukończone, ale nie mogą stanowić podstawy obliczeń zgodnie z art. 238 i 239 ASVG, art. 122 i 123 GSVG oraz art. 113 i 114 BSVG, stosuje się podstawę obliczeń dla okresów opieki nad dziećmi zgodnie z art. 239 ASVG, art. 123 GSVG i art. 114 BSVG.
4. W przypadkach, o których mowa w art. SSC 39, przy ustalaniu kwoty renty inwalidzkiej na podstawie ustawodawstwa austriackiego, stosuje się odpowiednio postanowienia rozdziału 5 niniejszego Protokołu.

BUŁGARIA

Art. 33 ust. 1 bułgarskiej ustawy o ubezpieczeniu zdrowotnym stosuje się do osób, dla których Bułgaria jest właściwym państwem członkowskim zgodnie z rozdziałem 1 tytułu III niniejszego Protokołu.

CYPR

Do celów stosowania postanowień art. SSC.7, SSC.46 oraz SSC.56 niniejszego Protokołu, w odniesieniu do każdego okresu rozpoczynającego się w dniu 6 października 1980 r. lub po tym dniu, każdy tydzień ubezpieczenia na podstawie ustawodawstwa Republiki Cypryjskiej jest określany poprzez podzielenie całkowitej płacy podlegającej ubezpieczeniu w danym okresie przez tygodniową kwotę podstawowej płacy podlegającej ubezpieczeniu obowiązującej w danym roku składkowym, pod warunkiem że liczba tygodni określonych w ten sposób nie przekracza liczby tygodni kalendarzowych w danym okresie.

CZECHY

1. Do celów określenia, kogo zgodnie z art. SSC.1 lit. s) niniejszego Protokołu uznaje się za członka rodziny, pojęcie „małżonek” odnosi się do zarejestrowanych partnerów, o których mowa w czeskiej ustawie nr 115/2006 Coll. o zarejestrowanych związkach partnerskich.
2. Niezależnie od art. SSC.6 i SSC.7 niniejszego Protokołu, na potrzeby przyznania dodatkowego świadczenia w odniesieniu do okresów ubezpieczenia ukończonych zgodnie z ustawodawstwem dawnej Czeskiej i Słowackiej Republiki Federacyjnej można będzie wziąć pod uwagę wyłącznie okresy ubezpieczenia ukończone zgodnie z ustawodawstwem czeskim w celu spełnienia warunku, zgodnie z którym konieczne jest bycie uprawnionym do czeskiej emerytury przez co najmniej jeden rok w trakcie ustalonego okresu po dacie rozwiązania republiki federacyjnej (§106a ust. 1 lit. b) ustawy nr 155/1995 Coll. o systemie emerytalnym).

3. Przy ustalaniu kwoty renty inwalidzkiej zgodnie z ustawą nr 155/1995 Coll. w przypadkach, o których mowa w art. SSC.39, stosuje się odpowiednio postanowienia rozdziału 5 niniejszego Protokołu.

DANIA

1. a) W celu wyliczenia wysokości emerytury lub renty na podstawie ustawy „lov om social pension” (ustawa o emeryturach i rentach socjalnych) uznaje się, że okresy pracy najmniej lub pracy na własny rachunek ukończone na podstawie ustawodawstwa Danii przez pracownika przygranicznego lub pracownika przybyłego do Danii w celu wykonania pracy o charakterze sezonowym są okresami zamieszkania ukończonymi w Danii przez pozostałego przy życiu współmałżonka, o ile w tych okresach pozostały przy życiu współmałżonek pozostawał w związku małżeńskim z danym pracownikiem i nie nastąpiła separacja od stołu ani łoża ani separacja faktyczna z powodu niezgodności charakterów oraz o ile w tych okresach małżonek zamieszkiwał na terytorium innego Państwa. Do celów niniejszej litery „praca o charakterze sezonowym” oznacza pracę, która z uwagi na cykl pór roku musi być wykonywana co roku.
b) W celu wyliczenia wysokości emerytury lub renty na podstawie ustawy „lov om social pension” (ustawa o emeryturach i rentach socjalnych) uznaje się, że okresy pracy najmniej lub pracy na własny rachunek ukończone na podstawie ustawodawstwa Danii przed dniem 1 stycznia 1984 r. przez osobę, która nie podlega lit. a), są okresami zamieszkania ukończonymi w Danii przez pozostałego przy życiu współmałżonka, o ile w tych okresach pozostały przy życiu współmałżonek pozostawał w związku małżeńskim z daną osobą i nie nastąpiła separacja od stołu ani łoża ani separacja faktyczna z powodu niezgodności charakterów oraz o ile w tych okresach małżonek zamieszkiwał na terytorium innego Państwa.
c) Okresy, które należy uwzględnić w ramach lit. a) i b), nie są brane pod uwagę, jeżeli zbiegają się one z okresami uwzględnionymi w celu obliczenia wysokości świadczenia emerytalno-rentowego należnego zainteresowanej osobie na podstawie ustawodawstwa innego Państwa o ubezpieczeniu obowiązkowym lub z okresami, w których osoba ta otrzymywała świadczenie na podstawie tego ustawodawstwa. Jednakże okresy te są uwzględniane, jeżeli roczna kwota wspomnianego świadczenia jest niższa niż połowa podstawowej kwoty emerytury lub renty socjalnej.
2. a) Niezależnie od postanowień art. SSC.7 niniejszego Protokołu osoby, które nie wykonywały pracy zarobkowej w jednym lub większej liczbie Państw, są uprawnione do otrzymywania duńskiej emerytury lub renty socjalnej jedynie wtedy, jeżeli stale zamieszkują lub uprzednio stale zamieszkiwały w Danii przez co najmniej trzy lata i jeżeli spełniają wymogi wiekowe określone w ustawodawstwie Danii. Z zastrzeżeniem art. SSC.5 niniejszego Protokołu, art. SSC.8 niniejszego Protokołu nie ma zastosowania do duńskiej emerytury lub renty socjalnej, do której takie osoby nabyły prawa.
b) Postanowienia, o których mowa w lit. a), nie mają zastosowania do uprawnień do duńskiej emerytury lub renty socjalnej przysługujących członkom rodziny osób wykonujących obecnie lub uprzednio pracę zarobkową w Danii, studentom lub członkom ich rodzin.
3. Tymczasowe świadczenia dla bezrobotnych, którzy zostali objęci ledighedsydelse (systemem pracy elastycznej) (ustawa nr 455 z dnia 10 czerwca 1997 r.), podlegają rozdziałowi 6 tytułu III niniejszego Protokołu.
4. W przypadku gdy beneficjent duńskiej emerytury lub renty socjalnej uprawniony jest również do renty rodzinnej od innego Państwa, do celów stosowania ustawodawstwa duńskiego obydwie świadczenia traktuje się jak świadczenia tego samego rodzaju w rozumieniu art. SSC.48 ust. 1, pod warunkiem jednak że osoba, której renta rodzinna jest obliczona na podstawie jej okresów ubezpieczenia lub zamieszkania, nabyła także prawo do duńskiej emerytury lub renty socjalnej.

FINLANDIA

1. Do celów określenia prawa do otrzymania świadczeń oraz wyliczenia kwoty fińskiego świadczenia krajowego zgodnie z art. SSC.47, SSC.48 i SSC.49 niniejszego Protokołu renty i emerytury nabyte na podstawie ustawodawstwa innego Państwa traktuje się tak samo jak renty i świadczenia nabyte na podstawie ustawodawstwa fińskiego.

2. Stosując art. SSC.47 ust. 1 lit. b) ppkt (i) niniejszego Protokołu do wyliczenia zarobków za okres zaliczony na podstawie fińskiego ustawodawstwa dotyczącego świadczeń emerytalno-rentowych uzależnionych od zarobków – jeżeli część okresu odniesienia zaliczonego zainteresowanej osobie na podstawie fińskiego ustawodawstwa stanowią okresy ubezpieczenia emerytalno-rentowego wynikające z pracy najemnej lub pracy na własny rachunek w innym Państwie – zarobki za zaliczony okres są równoważne sumie zarobków uzyskanych w tym przedziale okresu odniesienia, który został przepracowany w Finlandii, podzielonej przez liczbę miesięcy przypadających na okresy ubezpieczenia w Finlandii w okresie odniesienia.

FRANCJA

1. W przypadku osób, które otrzymują świadczenia rzeczowe we Francji zgodnie z art. SSC.15 lub art. SSC.24 niniejszego Protokołu i które zamieszkują we francuskich departamentach Haut-Rhin, Bas-Rhin lub Moselle, świadczenia rzeczowe udzielane w imieniu instytucji innego Państwa, które ponosi koszt tych świadczeń, obejmują świadczenia zapewniane zarówno w ramach ogólnego systemu ubezpieczeń na wypadek choroby oraz w ramach lokalnego systemu obowiązkowego dodatkowego ubezpieczenia na wypadek choroby na obszarze Alsace-Moselle.
2. Francuskie ustawodawstwo mające zastosowanie do osób, które wykonują lub wykonywały pracę najemną lub pracę na własny rachunek, do celów stosowania rozdziału 5 tytułu III niniejszego Protokołu, obejmują zarówno zasady podstawowego systemu (podstawowych systemów) ubezpieczenia emerytalnego oraz systemu (systemów) dodatkowej emerytury, którym dana zainteresowana osoba podlegała.

NIEMCY

1. Niezależnie od art. SSC.6 lit. a) niniejszego Protokołu oraz art. 5 ust. 4 pkt 1 Sozialgesetzbuch VI (kodeks socjalny, tom VI), osoba otrzymująca pełne świadczenie emerytalne na podstawie ustawodawstwa innego Państwa może wystąpić o objęcie ubezpieczeniem obowiązkowym w ramach niemieckiego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych.
2. Niezależnie od art. SSC.6 lit. a) niniejszego Protokołu oraz art. 7 Sozialgesetzbuch VI (Kodeks Prawa Socjalnego tom, VI), osoba ubezpieczona obowiązkowo w innym Państwie lub otrzymująca emeryturę na podstawie ustawodawstwa innego Państwa może przystąpić do systemu ubezpieczenia dobrowolnego w Niemczech.
3. Do celów przyznania świadczeń pieniężnych na podstawie § 47(1) SGB V, § 47(1) SGB VII oraz § 24i SGB V ubezpieczonym zamieszkującym w innym Państwie w ramach niemieckich systemów ubezpieczeń oblicza się płacę netto, która jest wykorzystywana do oszacowania świadczeń tak, jakby ubezpieczony zamieszkiwał w Niemczech, chyba że ubezpieczony wystąpi o oszacowanie na podstawie płacy netto, którą rzeczywiście otrzymuje.
4. Obywatele innych Państw, których miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu znajduje się poza terytorium Niemiec i którzy spełniają ogólne warunki niemieckiego systemu ubezpieczeń emerytalno-rentowych, mogą wpłacać do niego składki dobrowolne jedynie wówczas, gdy byli dobrowolnie lub obowiązkowo ubezpieczeni we wcześniejszym okresie w niemieckim systemie ubezpieczeń emerytalno-rentowych; powyższe ma również zastosowanie do bezpaństwowców i uchodźców, których miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu znajduje się w innym Państwie.
5. Pauschale Anrechnungszeit (okres naliczany ryczałtowo) jest zgodnie z art. 253 Sozialgesetzbuch VI (kodeks socjalny, tom VI) ustalany wyłącznie w odniesieniu do okresów niemieckich.
6. W przypadku gdy do ponownego obliczenia świadczenia ma zastosowanie niemieckie ustawodawstwo emerytalno-rentowe obowiązujące w dniu 31 grudnia 1991 r., do uwzględniania niemieckich Ersatzzeiten (okresów zastępczych) zastosowanie ma wyłącznie ustawodawstwo niemieckie.
7. Ustawodawstwo niemieckie dotyczące wypadków przy pracy i chorób zawodowych, za które należne jest odszkodowanie na podstawie ustawy o rentach zagranicznych, oraz dotyczące świadczeń za okresy ubezpieczenia, które można zaliczyć na podstawie ustawy o rentach zagranicznych na obszarach wymienionych w art. 1 ust. 2 i 3 ustawy o osobach wysiedlonych i uchodźcach (Bundesvertriebenengesetz) zachowuje zastosowanie w ramach zakresu stosowania niniejszego Protokołu niezależnie od przepisów art. 2 ustawy o rentach zagranicznych (Fremdrentengesetz).

8. Aby obliczyć teoretyczną wysokość świadczenia, o której mowa w art. SSC.47 ust. 1 lit b) ppkt (i) niniejszego Protokołu, w systemach emerytalno-rentowych dotyczących wolnych zawodów, właściwa instytucja przyjmuje – dla każdego roku ubezpieczenia ukończonego na podstawie ustawodawstwa jakiegokolwiek innego Państwa – za podstawę średnie należne roczne świadczenie, do którego prawo nabyto w okresie podlegania właściwej instytucji przez opłacanie składek.

GRECJA

1. Ustawa nr 1469/84 dotycząca dobrowolnego przystąpienia do systemu ubezpieczenia emerytalno-rentowego dla obywateli greckich i obcokrajowców pochodzenia greckiego ma zastosowanie do obywateli innych Państw, bezpaństwowców i uchodźców, jeżeli zainteresowane osoby, bez względu na ich miejsce zamieszkania lub pobytu, w pewnym okresie były objęte obowiązkowym lub dobrowolnym greckim systemem ubezpieczeń emerytalno-rentowych.
2. Niezależnie od art. SSC.6 lit. a) niniejszego Protokołu oraz art. 34 ustawy 1140/1981, osoba, która otrzymuje rentę z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej na podstawie ustawodawstwa innego Państwa, może wystąpić o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem na podstawie ustawodawstwa stosowanego przez system ubezpieczeń rolniczych (OGA), w zakresie, w jakim osoba ta prowadzi działalność objętą zakresem tego ustawodawstwa.

IRLANDIA

Niezależnie od art. SSC.19 ust. 2 i art. SSC.57 niniejszego Protokołu, aby obliczyć odnośne dochody tygodniowe zaliczalne na poczet ubezpieczenia ubezpieczonego w celu przyznania mu świadczenia chorobowego lub zasiłku dla bezrobotnych na podstawie ustawodawstwa irlandzkiego, osobie tej zalicza się kwotę równą średniej płacy tygodniowej pracowników najemnych w danym roku za każdy tydzień przepracowany w charakterze pracownika najemnego na podstawie ustawodawstwa innego Państwa w tym okresie.

MALTA

Przepisy szczególne dotyczące urzędników służby cywilnej

- a) Wyłącznie do celów stosowania art. SSC.43 i art. SSC.55 niniejszego Protokołu osoby zatrudnione na podstawie ustawy o siłach zbrojnych Malty (rozdział 220 prawodawstwa maltańskiego), ustawy o policji (rozdział 164 prawodawstwa maltańskiego), ustawy o więziennictwie (rozdział 260 prawodawstwa maltańskiego) i ustawy o ochronie cywilnej (rozdział 411 prawodawstwa maltańskiego) traktowane są jak urzędnicy służby cywilnej.
- b) Emerytury lub renty wypłacane na podstawie wspomnianych powyżej aktów oraz na podstawie rozporządzenia o emeryturach i rentach (rozdział 93 ustawodawstwa maltańskiego) uznaje się – wyłącznie do celów art. SSC.1 lit. cc) niniejszego Protokołu – za „systemy specjalne dla urzędników służby cywilnej”.

NIDERLANDY

1. Ubezpieczenia zdrowotne

- a) W zakresie uprawnienia do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa holenderskiego, osoby uprawnione do świadczeń rzeczowych do celów stosowania tytułu III rozdział 1 i rozdział 2 niniejszego Protokołu oznaczają:
  - (i) osoby, które na podstawie art. 2 Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych) są zobowiązane do ubezpieczenia się w instytucji świadczącej ubezpieczenia zdrowotne; oraz
  - (ii) osoby będące członkami rodzin personelu wojskowego w czynnej służbie, które zamieszkują w innym Państwie, i osoby, które zamieszkują w innym Państwie i które na podstawie niniejszego Protokołu są uprawnione do opieki zdrowotnej na koszt Niderlandów w swoim Państwie zamieszkania, o ile osoby te nie zostały jeszcze uwzględnione w ppkt (i).
- b) Osoby, o których mowa w pkt 1 lit. a) ppkt (i), muszą, zgodnie z przepisami Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych), ubezpieczyć się w instytucji świadczącej ubezpieczenia zdrowotne, natomiast osoby, o których mowa w pkt 1 lit. a) ppkt (ii), muszą zarejestrować się w College voor zorgverzekeringen (Komisji ds. Ubezpieczeń Zdrowotnych).

- c) Przepisy Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych) oraz Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (ustawy ogólnej o ubezpieczeniu od szczególnych kosztów medycznych) dotyczące odpowiedzialności za opłacanie składek stosuje się do osób, o których mowa w lit. a) oraz do członków ich rodzin. W odniesieniu do członków rodziny składki są pobierane od osoby, której pierwotnie przysługuje prawo do opieki zdrowotnej, z wyjątkiem członków rodzin personelu wojskowego zamieszkujących w innym Państwie, od których składki pobierane są bezpośrednio.
- d) Przepisy Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych) dotyczące opóźnionego ubezpieczenia stosuje się odpowiednio w przypadku opóźnionej rejestracji w College voor zorgverzekeringen (Komisji ds. Ubezpieczeń Zdrowotnych) w odniesieniu do osób, o których mowa w lit. a) ppkt (ii).
- e) Osoby uprawnione do świadczeń rzeczowych na podstawie ustawodawstwa Państwa innego niż Niderlandy, zamieszkujące lub przebywające czasowo w Niderlandach, są uprawnione do świadczeń rzeczowych zgodnie z polisą oferowaną ubezpieczonym w Niderlandach przez instytucję miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu, z uwzględnieniem art. 11 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 19 ust. 1 Zorgverzekeringswet (ustawy o ubezpieczeniach zdrowotnych), a także do świadczeń rzeczowych określonych w Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (ustawy ogólnej o ubezpieczeniu od szczególnych kosztów medycznych).
- f) Do celów stosowania art. SSC.21–SSC.27 niniejszego Protokołu, następujące świadczenia (oprócz emerytur i rent objętych rozdziałami 4 i 5 tytułu III niniejszego Protokołu traktuje się jako świadczenia należne na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego:
- emerytury i renty przyznane na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 1966 r. o emeryturach i rentach dla urzędników służby cywilnej oraz osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Algemene burgerlijke pensioenwet) (niderlandzka ustawa o emeryturach i rentach dla służby cywilnej),
  - emerytury i renty przyznane na podstawie ustawy z dnia 6 października 1966 r. o emeryturach i rentach dla wojskowych oraz osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Algemene militaire pensioenwet) (ustawa o emeryturach i rentach dla wojskowych),
  - świadczenia z tytułu niezdolności do pracy, przyznane na podstawie ustawy z dnia 7 czerwca 1972 r. o świadczeniach z tytułu niezdolności do pracy dla wojskowych (Wetarbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen) (ustawa o świadczeniach z tytułu niezdolności do pracy dla wojskowych),
  - emerytury i renty przyznane na podstawie ustawy z dnia 15 lutego 1967 r. o emeryturach i rentach dla pracowników NV Nederlandse Spoorwegen (Kolei Holenderskich) i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci (Spoorwegpensioenwet) (ustawa o rentach i emeryturach kolejowych),
  - emerytury i renty przyznane na podstawie Reglement Dienstvoorwaarden Nederlandse Spoorwegen (zasady regulujące warunki zatrudnienia w Kolejach Niderlandzkich),
  - świadczenia przyznawane emerytom, zanim osiągną wiek emerytalny – 65 lat, w ramach systemu emerytalnego, które mają byłym pracownikom najemnym zapewnić dochód na starość, lub świadczenia zapewniane na wypadek przedwczesnego odejścia z rynku pracy w ramach systemu ustanowionego przez państwo lub na podstawie porozumienia branżowego dla osób w wieku co najmniej 55 lat,
  - świadczenia przyznawane wojskowym i urzędnikom służby cywilnej w ramach systemu mającego zastosowanie w przypadku redukcji etatów, przeniesienia na emeryturę i wcześniejszej emerytury.
- g) Do celów art. SSC.16 ust. 1 niniejszego Protokołu osoby, o których mowa w lit. a) ppkt (ii) niniejszego ustępu, przebywające czasowo w Niderlandach, są uprawnione do świadczeń rzeczowych zgodnie z polisą oferowaną ubezpieczonym w Niderlandach przez instytucję miejsca pobytu, z uwzględnieniem art. 11 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 19 ust. 1 Zorgverzekeringswet (ustawy ogólnej o ubezpieczeniach zdrowotnych), a także do świadczeń rzeczowych określonych w Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (ustawie ogólnej o ubezpieczeniu od szczególnych kosztów medycznych).

2. Zastosowanie ustawy Algemene Ouderdomswet (AOW) (ustawa ogólna o ubezpieczeniu emerytalnym)

- a) Odliczenia, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy AOW (ustawa ogólna o ubezpieczeniu emerytalnym), nie stosuje się do lat kalendarzowych sprzed dnia 1 stycznia 1957 r., w których beneficjent niespełniający warunków pozwalających uznać te lata za okresy ubezpieczenia:
- zamieszkiwał w Niderlandach między 15. a 65. rokiem życia,
  - zamieszkiwał w innym Państwie, ale pracował w Niderlandach dla pracodawcy mającego siedzibę w Niderlandach, lub
  - pracował w innym Państwie w okresach uznawanych przez holenderski system zabezpieczenia społecznego jako okresy ubezpieczenia.

Na zasadzie odstępstwa od art. 7 AOW każdy, kto zamieszkiwał lub pracował w Niderlandach zgodnie z powyższymi warunkami jedynie przed dniem 1 stycznia 1957 r., jest uznawany za uprawnionego do otrzymywania emerytury lub renty.

- b) Odliczenia, o którym mowa w art. 13 ust. 1 AOW, nie stosuje się do lat kalendarzowych sprzed dnia 2 sierpnia 1989 r., w których – w wieku od 15 do 65 lat – osoba pozostająca obecnie lub uprzednio w związku małżeńskim nie była ubezpieczona na podstawie powyższej ustawy i zamieszkiwała w Państwie innym niż Niderlandy, jeżeli te lata kalendarzowe zbiegają się z okresami ubezpieczenia ukończonymi przez współmałżonka tej osoby na podstawie powyższej ustawy lub z latami kalendarzowymi uwzględnianymi na podstawie lit. a) niniejszego ustępu – o ile małżeństwo trwało przez ten okres.

Na zasadzie odstępstwa od art. 7 AOW uznaje się, że osoba taka ma prawo do otrzymywania emerytury lub renty.

- c) Odliczenia, o którym mowa w art. 13 ust. 2 AOW, nie stosuje się do lat kalendarzowych sprzed dnia 1 stycznia 1957 r., w których współmałżonek beneficjenta niespełniający warunków pozwalających uznać te lata okresy ubezpieczenia:

- zamieszkiwał w Niderlandach między 15 a 65 rokiem życia, lub
- zamieszkiwał w innym Państwie, ale pracował w Niderlandach dla pracodawcy mającego siedzibę w Niderlandach, lub
- pracował w innym Państwie w okresach uznawanych przez niderlandzki system zabezpieczenia społecznego jako okresy ubezpieczenia.

- d) Odliczenia, o którym mowa w art. 13 ust. 2 AOW, nie stosuje się do lat kalendarzowych sprzed 2 sierpnia 1989 r., w których – w wieku od 15 do 65 lat – współmałżonek beneficjenta, zamieszkujący w Państwie innym niż Niderlandy, nie był ubezpieczony na podstawie tej ustawy, jeżeli te lata kalendarzowe zbiegają się z okresami ubezpieczenia ukończonymi przez beneficjenta na podstawie tej ustawy lub z latami kalendarzowymi uwzględnianymi na podstawie lit. a) niniejszego ustępu – o ile małżeństwo trwało przez ten okres.

- e) Pkt 2 lit. a), b), c) i d) nie mają zastosowania do okresów zbiegających się z:

- okresami, które można uwzględnić podczas obliczania wysokości uprawnień emerytalnych na podstawie ustawodawstwa o ubezpieczeniu emerytalnym Państwa innego niż Niderlandy, lub
- okresami, za które zainteresowana osoba pobierała emeryturę na podstawie tego ustawodawstwa.

Okresy ubezpieczenia dobrowolnego w systemie innego Państwa nie są uwzględniane do celów niniejszej litery.

- f) Pkt 2 lit. a), b), c) i d) mają zastosowanie jedynie wtedy, gdy zainteresowana osoba zamieszkiwała w jednym lub większej liczbie Państw przez sześć lat od chwili ukończenia 59. roku życia, jedynie dopóty, dopóki osoba ta zamieszkuje w jednym z tych Państw.

- g) Na zasadzie odstępstwa od rozdziału IV AOW każdy, kto zamieszkuje w Państwie innym niż Niderlandy i którego współmałżonek objęty jest ubezpieczeniem obowiązkowym na podstawie tego ustawodawstwa, ma prawo dobrowolnie przystąpić do tego ubezpieczenia na podstawie tego ustawodawstwa w okresach, w których współmałżonek podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu.

Prawo to nie wygasa, jeżeli obowiązkowe ubezpieczenie współmałżonka ustaje z powodu jego śmierci, a drugi współmałżonek otrzymuje jedynie emeryturę lub rentę na podstawie ustawy Algemene nabestaandenwet (ustawa ogólna dotycząca osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela).

W każdym przypadku prawo do przystąpienia do ubezpieczenia dobrowolnego wygasa z dniem, w którym dana osoba osiąga wiek 65 lat.

Wysokość składki na ubezpieczenie dobrowolne ustalana jest zgodnie z przepisami określającymi wysokość składek na ubezpieczenie dobrowolne przewidziane w AOW. Jeżeli jednak ubezpieczenie dobrowolne jest kontynuowane jeszcze z okresu ubezpieczenia, o którym mowa w pkt 2 lit. b), to wysokość składki ustalana jest zgodnie z przepisami określającymi wysokość składek na ubezpieczenie obowiązkowe przewidziane w AOW i uznaje się, że podlegający uwzględnieniu dochód otrzymano w Niderlandach.

- h) Prawo, o którym mowa w pkt 2 lit. g), nie przysługuje osobom ubezpieczonym na podstawie ustawodawstwa o emeryturach lub rentach rodzinnym Państwa.

- i) Każdy, kto ma zamiar przystąpić do ubezpieczenia dobrowolnego na podstawie pkt 2 lit. g), musi wystąpić z takim wnioskiem do Banku Ubezpieczeń Społecznych (Sociale Verzekeringsbank) nie później niż rok po spełnieniu warunków przystąpienia.

3. Zastosowanie ustawy Algemene nabestaandenwet (ANW) (ustawa ogólna dotycząca osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela)

- a) Jeżeli pozostały przy życiu współmałżonek ma prawo do otrzymywania renty rodzinnej na podstawie ANW (ustawa ogólna dotycząca osób pozostałych przy życiu po śmierci żywiciela) zgodnie z art. SSC.46 ust. 3 niniejszego Protokołu, wysokość tej renty oblicza się zgodnie z art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu.

Do celów stosowania tych przepisów okresy ubezpieczenia sprzed dnia 1 października 1959 r. uznaje się również za okresy ubezpieczenia ukończone na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego, jeżeli w ich trakcie ubezpieczony po ukończeniu 15. roku życia:

- zamieszkiwał w Niderlandach, lub
  - zamieszkiwał w innym Państwie, ale pracował w Niderlandach dla pracodawcy mającego siedzibę w Niderlandach, lub
  - pracował w innym Państwie w okresach uznawanych przez holenderski system zabezpieczenia społecznego jako okresy ubezpieczenia.
- b) Nie bierze się pod uwagę okresów, które należy uwzględnić w myśl pkt 3 lit. a), zbiegających się z okresami ubezpieczenia obowiązkowego ukończonymi na podstawie ustawodawstwa innego Państwa w odniesieniu do rent rodzinnych.
- c) Do celów stosowania art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu jedynie okresy ubezpieczenia następujące po 15. roku życia, ukończone na podstawie ustawodawstwa niderlandzkiego są uwzględniane jako okresy ubezpieczenia.
- d) Na zasadzie odstępstwa od art. 63a ust. 1 ANW osoba, która zamieszkuje w Państwie innym niż Niderlandy i której współmałżonek objęty jest ubezpieczeniem obowiązkowym przewidzianym w ANW, ma prawo przystąpić do ubezpieczenia dobrowolnego przewidzianego w ANW, jeżeli ubezpieczenie to rozpoczęło się przed dniem rozpoczęcia stosowania niniejszego Protokołu, ale tylko w okresach, w których współmałżonek podlega ubezpieczeniu obowiązkowemu.

Prawo to wygasa, gdy ustaje obowiązkowe ubezpieczenie współmałżonka przewidziane w ANW, chyba że obowiązkowe ubezpieczenie współmałżonka ustaje z powodu jego śmierci, a drugi współmałżonek otrzymuje jedynie emeryturę lub rentę na podstawie ANW.

W każdym przypadku prawo do przystąpienia do ubezpieczenia dobrowolnego wygasa z dniem, w którym dana osoba osiąga wiek 65 lat.

Wysokość składki na ubezpieczenie dobrowolne ustalana jest zgodnie z przepisami określającymi wysokość składek na ubezpieczenie dobrowolne przewidziane w ANW. Jeżeli jednak ubezpieczenie dobrowolne jest kontynuowane jeszcze z okresu ubezpieczenia, o którym mowa w pkt 2 lit. b), to wysokość składki ustalana jest zgodnie z przepisami określającymi wysokość składek na ubezpieczenie obowiązkowe przewidziane w ANW i uznaje się, że podlegający uwzględnieniu dochód otrzymano w Niderlandach.

4. Zastosowanie ustawodawstwa niderlandzkiego w zakresie niezdolności do pracy

Obliczając wysokość świadczeń na podstawie WAO, WIA lub WAZ, instytucje niderlandzkie uwzględniają:

- okresy płatnego zatrudnienia i okresy traktowane jako im równorzędne ukończone w Niderlandach przed dniem 1 lipca 1967 r.,
- okresy ubezpieczenia ukończone na podstawie WAO,
- okresy ubezpieczenia ukończone przez zainteresowaną osobę, po ukończeniu przez nią 15. roku życia, na podstawie ustawy Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (ustawa ogólna o niezdolności do pracy) – o ile nie zbiegają się one z okresami ubezpieczenia ukończonymi na podstawie WAO,
- okresy ubezpieczenia ukończone na podstawie WAZ,
- okresy ubezpieczenia ukończone na podstawie WIA.

HISZPANIA

1. Do celów wykonania niniejszego Protokołu lata, których pracownikowi brakuje do wieku dobrowolnego lub obowiązkowego przejścia na emeryturę zgodnie z wymogami art. 31 ust. 4 skonsolidowanej wersji Ley de Clases Pasivas del Estado (ustawy o emeryturach i rentach urzędników państwowych), uwzględniane są jako lata rzeczywistej służby państwowej tylko wtedy, gdy w momencie nastąpienia zdarzenia dającego prawo do renty rodzinnej beneficjent objęty był hiszpańskim systemem specjalnym dla urzędników służby cywilnej lub wykonywał działalność, na którą system został rozszerzony, lub wykonywał działalność, która – jeżeli byłaby wykonywana w Hiszpanii – wymagałaby objęcia zainteresowanej osoby państwowym systemem specjalnym dla urzędników służby cywilnej, pracowników sił zbrojnych lub pracowników wymiaru sprawiedliwości.
2. a) Na podstawie art. SSC.51 ust. 1 lit. c) wysokość teoretycznego świadczenia hiszpańskiego jest obliczana na podstawie rzeczywistych składek ubezpieczonego opłacanych w latach bezpośrednio poprzedzających wpłatę ostatniej składki na rzecz hiszpańskiego systemu zabezpieczenia społecznego. W przypadku gdy obliczając podstawową kwotę świadczenia, należy uwzględnić okresy ubezpieczenia lub zamieszkania, do których miało zastosowanie ustawodawstwo innych Państw, do danych okresów stosuje się tę podstawę wymiaru składek w Hiszpanii, która jest czasowo najbliższa okresom odniesienia, z uwzględnieniem zmian wskaźnika cen detalicznych.
b) Do uzyskanej kwoty świadczenia dodaje się kwotę podwyżek i rewaloryzacji obliczaną za każdy kolejny rok dla świadczeń tego samego rodzaju.
3. Okresy ukończone w innych Państwach, które muszą być obliczone w systemie specjalnym dla urzędników służby cywilnej, pracowników sił zbrojnych i pracowników wymiaru sprawiedliwości, należy do celów art. SSC.51 niniejszego Protokołu traktować w ten sam sposób co czasowo najbliższe okresy objęte ubezpieczeniem w ramach służby cywilnej w Hiszpanii.
4. Kwoty dodatkowe za wiek, o których mowa w drugim przepisie przejściowym ustawy ogólnej o ubezpieczeniach społecznych, dotyczą wszystkich beneficjentów na podstawie niniejszego Protokołu, którzy mają składki na swoje nazwisko opłacane zgodnie z ustawodawstwem hiszpańskim sprzed dnia 1 stycznia 1967 r.; na podstawie art. SSC.6 niniejszego Protokołu, nie jest możliwe traktowanie okresów ubezpieczenia zaliczonych w innym Państwie przed dniem 1 stycznia 1967 r. jako takich samych jak składki płacone w Hiszpanii, wyłącznie do celów niniejszego Protokołu. Datą odniesienia, która zastąpi dzień 1 stycznia 1967 r., będzie na potrzeby systemu specjalnego dla marynarzy dzień 1 sierpnia 1970 r., a na potrzeby specjalnego systemu zabezpieczenia społecznego dla górnictwa węglowego – dzień 1 kwietnia 1969 r.

SZWECJA

1. Postanowienia Protokołu dotyczące sumowania okresów ubezpieczenia i okresów zamieszkania nie mają zastosowania do przepisów przejściowych szwedzkiej ustawy o prawie do emerytury gwarantowanej, która przysługuje osobom urodzonym w roku 1937 lub wcześniej, zamieszkałym w Szwecji przez określony okres przed złożeniem wniosku o emeryturę (rozdział 6 ustawy [2010:111] o ustanowieniu kodeksu zabezpieczenia społecznego).
2. Do celów ustalenia dochodu, który stanowi podstawę uzależnionego od dochodu odszkodowania z tytułu choroby oraz uzależnionego od dochodu odszkodowania z tytułu niewykonywania pracy zgodnie z rozdziałem 34 kodeksu zabezpieczenia społecznego (2010:110), zastosowanie mają następujące zasady: w sytuacji, gdy osoba ubezpieczona w okresie odniesienia podlegała również ustawodawstwu jednego lub większej liczby innych Państw z tytułu aktywności w charakterze osoby wykonującej pracę najemną lub pracę na własny rachunek, dochód osiągnięty w danym Państwie lub Państwach jest uznawany za równorzędny średniemu dochodowi brutto osiągniętemu przez osobę ubezpieczoną w Szwecji w ciągu części okresu odniesienia ukończonego w Szwecji, obliczonemu poprzez podzielenie zarobków w Szwecji przez liczbę lat, w ciągu których zarobki te zostały uzyskane.
3. a) Do celów ustalenia hipotetycznego kapitału emerytalno-rentowego stanowiącego podstawę renty rodzinnej uzależnionej od dochodów (rozdział 82 kodeksu zabezpieczenia społecznego [2010:110]), jeżeli nie jest spełniony wymóg szwedzkich przepisów o prawie do renty mówiący o przynajmniej trzech z pięciu lat kalendarzowych bezpośrednio poprzedzających śmierć ubezpieczonego (okres odniesienia), należy uwzględnić również okresy ubezpieczenia ukończone w innych Państwach, tak jakby były one ukończone w Szwecji. Uznaje się, że okresy ubezpieczenia w innych Państwach mają za podstawę średnią szwedzką podstawę świadczenia. Jeżeli zainteresowana osoba ma w Szwecji tylko jeden rok z podstawą świadczenia, to uznaje się, że każdy okres ubezpieczenia w innym Państwie daje tę samą kwotę.

- b) Dla celów obliczenia hipotetycznych jednostek rozliczeniowych na potrzeby rent wdowich w przypadkach, kiedy śmierć nastąpiła dnia 1 stycznia 2003 r. lub po tym dniu, w sytuacji, w której nie jest spełniony zawarty w szwedzkim ustawodawstwie wymóg uzyskiwania jednostek rozliczeniowych na potrzeby renty w odniesieniu do co najmniej dwóch z czterech lat bezpośrednio poprzedzających śmierć osoby ubezpieczonej (okres referencyjny), a okresy ubezpieczenia zostały ukończone w innym Państwie w ciągu okresu ubezpieczenia, lata te traktuje się tak, jakby były oparte na tych samych jednostkach rozliczeniowych na potrzeby renty, co rok w Szwecji.

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. W przypadku gdy – zgodnie z ustawodawstwem Zjednoczonego Królestwa – dana osoba może mieć prawo do emerytury, jeżeli:
  - a) składki byłego współmałżonka są uwzględnione tak, jakby stanowiły własne składki zainteresowanego; lub
  - b) obecny lub były współmałżonek zainteresowanego spełnił odnośne warunki dotyczące składek, to – o ile w obu przypadkach obecny lub były współmałżonek wykonuje(-ywał) pracę najemną lub pracę na własny rachunek oraz podlegał ustawodawstwu dwóch lub większej liczby Państw – do określenia praw przysługujących na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa stosuje się postanowienia rozdziału 5 tytuł III niniejszego Protokołu. W takim przypadku zawarte w art. SSC.44–SSC.55 niniejszego Protokołu odniesienia do „okresów ubezpieczenia” traktuje się jako odniesienia do okresów ubezpieczenia ukończonych przez:
    - 1) obecnego lub byłego współmałżonka, jeżeli roszczenie zgłasza:
      - a) mężatka; lub
      - b) osoba, której małżeństwo przestało istnieć z powodów innych niż śmierć współmałżonka; lub
    - 2) byłego małżonka, jeżeli wniosek składa:
      - a) wdowiec, który bezpośrednio przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie ma prawa do zasiłku dla owdowiałego rodzica; lub
      - b) wdowa, która na krótko przed osiągnięciem wieku emerytalnego nie jest uprawniona do zasiłku dla owdowiałych matek, zasiłku dla owdowiałego rodzica lub renty wdowiej lub która jest uprawniona jedynie do renty wdowiej związanej z wiekiem, której wysokość ustalana jest zgodnie z art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu, i do tego celu „renta wdowia związana z wiekiem” oznacza rentę wdowią wypłacaną po obniżonej stawce zgodnie z sekcją 39 ust. 4 ustawy z 1992 r. o składkach i świadczeniach zabezpieczenia społecznego.
2. Do celów art. SSC.8 niniejszego Protokołu w przypadku świadczeń pieniężnych z tytułu starości lub rent rodzinnych, rent z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej oraz świadczeń z tytułu śmierci, każdy beneficjent na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, który przebywa na terytorium innego Państwa, jest uznawany podczas tego pobytu za zamieszkującego na terytorium tego innego Państwa.
  - 1) Do celów ustalenia współczynnika zarobków pozwalającego określić prawo do świadczeń na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa za każdy tydzień pracy najemnej, który był przepracowany na podstawie ustawodawstwa państwa członkowskiego i który rozpoczął się w danym roku podatkowym w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, uznaje się, że zainteresowana osoba płaciła składki jako pracownik najemny lub ma zarobki, za które opłacono składki, a podstawa tych składek była równa dwóm trzecim górnego limitu zarobków w danym roku.
  - 2) Do celów art. SSC.47 ust. 1 lit. b) niniejszego Protokołu, w przypadku gdy:
    - a) w jakimkolwiek roku podatkowym rozpoczynającym się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później osoba wykonująca pracę najemną ukończyła okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania wyłącznie w państwie członkowskim, a w świetle stosowania pkt 1 niniejszego ustępu dany rok stanowi rok kwalifikujący się w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa do celów art. SSC.47 ust. 1 lit. b) ppkt (i) niniejszego Protokołu, to uznaje się, że osoba ta była ubezpieczona przez 52 tygodnie roku w tym państwie członkowskim;
    - b) jakikolwiek rok podatkowy rozpoczynający się z dniem 6 kwietnia 1975 r. lub później nie stanowi roku kwalifikującego się w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa do celów art. SSC.47 ust. 1 lit. b) ppkt (i) niniejszego Protokołu, to wszystkie okresy ubezpieczenia, zatrudnienia lub zamieszkania ukończone w tym roku pomijają się.

- 3) Do celów przeliczenia współczynnika zarobków na okresy ubezpieczenia, współczynnik zarobków uzyskany w danym roku podatkowym w rozumieniu ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa, dzieli się przez dolny limit zarobków w danym roku. Wynik wyraża się jako liczbę całkowitą, pomijając części ułamkowe. Uznaje się, że tak uzyskana liczba przedstawia liczbę pełnych tygodni ubezpieczenia ukończonych na podstawie ustawodawstwa Zjednoczonego Królestwa w danym roku, ale liczba ta nie może przekraczać liczby tygodni, w których dana osoba podlegała temu ustawodawstwu w danym roku.
3. W przypadku gdy otrzymanie zasiłku dla owdowiałego rodzica lub świadczenia sierociego (wyższa stawka) uzależnione jest od uprawnienia do brytyjskiego zasiłku na dziecko, osoba spełniająca wszystkie pozostałe kryteria kwalifikowalności, która kwalifikowałaby się do otrzymania brytyjskiego świadczenia na dziecko, gdyby ona lub dane dziecko zamieszkiwały w Zjednoczonym Królestwie, nie będzie miała utrudnionej możliwości ubiegania się o zasiłek dla owdowiałego rodzica lub świadczenia sierociego (wyższa stawka) zgodnie z niniejszym Protokołem, niezależnie od faktu, że brytyjski zasiłek na dziecko wyłączony jest z zakresu przedmiotowego niniejszego Protokołu na podstawie art. SSC.3 ust. 4 lit. g).
-

Dodatek SSCI-1

UZGODNIENIA ADMINISTRACYJNE MIĘDZY DWOMA LUB WIĘKSZĄ LICZBĄ PAŃSTW

(o których mowa w art. SSCI.8 niniejszego załącznika)

BELGIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 4 maja i 14 czerwca 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (zaniechanie zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich).

Wymiana listów z dnia 18 stycznia i 14 marca 1977 r. w sprawie art. 36 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (ustalenie co do zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) zmieniona wymianą listów z dnia 4 maja i 23 lipca 1982 r. (ustalenie co do zwrotu kosztów poniesionych w związku z art. 22 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (EWG) nr 1408/71).

DANIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 30 marca i 19 kwietnia 1977 r., zmieniona wymianą listów z dnia 8 listopada 1989 r. i z dnia 10 stycznia 1990 r., w sprawie umowy dotyczącej rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych, kontroli administracyjnych i badań lekarskich.

ESTONIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 29 marca 2006 r. między właściwymi władzami Republiki Estonii i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielanych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

FINLANDIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 1 i 20 czerwca 1995 r. w sprawie art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (zwrot lub rezygnacja ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych) i art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (rezygnacja ze zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich).

FRANCJA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 25 marca i 28 kwietnia 1997 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (zaniechanie zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich).

Umowa z dnia 8 grudnia 1998 r. wyznaczająca szczególne warunki określające kwoty zwracane z tytułu świadczeń rzeczowych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72.

WĘGRY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 1 listopada 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Węgierskiej i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tego rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

IRLANDIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 9 lipca 1975 r. dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 (ustalenie w sprawie zwrotu lub rezygnacji ze zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie tytułu III rozdział 1 lub 4 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71) oraz art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (zaniechanie zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich).

WŁOCHY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 15 grudnia 2005 r. między właściwymi władzami Republiki Włoskiej i Zjednoczonego Królestwa dotycząca art. 36 ust. 3 i art. 63 ust. 3 rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie rozporządzenia (WE) nr 883/2004 przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2005 r.

LUKSEMBURG – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Wymiana listów z dnia 18 grudnia 1975 i 20 stycznia 1976 r. w sprawie art. 105 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 574/72 (zaniechanie zwrotu kosztów kontroli administracyjnych i badań lekarskich, o których mowa w art. 105 rozporządzenia (EWG) nr 574/72).

MALTA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa podpisana w dniu 17 stycznia 2007 r. między właściwymi władzami Malty i Zjednoczonego Królestwa na podstawie art. 35 ust. 3 i art. 41 ust. 2 rozporządzenia (EWG) nr 883/2004 ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie rozporządzenia przez oba państwa począwszy od dnia 1 maja 2004 r.

NIDERLANDY – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Art. 3 zdanie drugie umowy administracyjnej z dnia 12 czerwca 1956 r. w sprawie wykonania konwencji z dnia 11 sierpnia 1954 r.

PORTUGALIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa z dnia 8 czerwca 2004 r. ustanawiająca inne metody zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych przez oba państwa począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r.

HISZPANIA – ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

Umowa z dnia 18 czerwca 1999 r. w sprawie zwrotu kosztów świadczeń rzeczowych udzielonych na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 oraz (EWG) nr 574/72.”

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK SSC-8

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE DOTYCZĄCE STOSOWANIA ART. SSC.11

PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

Austria

Belgia

Bułgaria

Chorwacja

Cypr

Czechy

Dania

Estonia

Finlandia

Francja

Niemcy

Grecja

Węgry

Irlandia

Włochy

Łotwa

Litwa

Luksemburg

Malta

Niderlandy

Polska

Portugalia

Rumunia

Słowacja

Słowenia

Hiszpania

Szwecja”
